

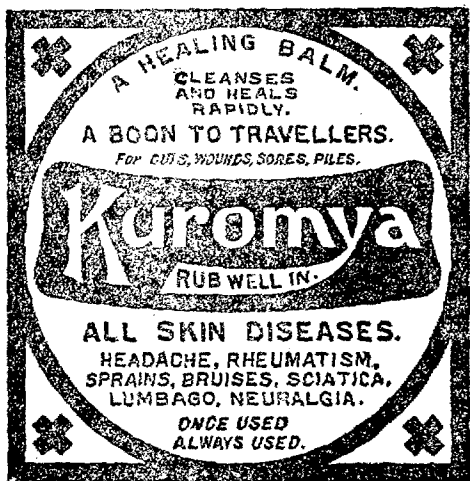
309356 ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

VOL. 5. } డెన్వ వట్టణము 1918 సం॥ ఏప్రిల్ నెల 26 వ తేది శుక్రవారము } No. 22
సంపుటము. ౫ } కాళియుక్తి నామ సంవత్సర వైత్రమాన శుద్ధ పౌర్ణమి ౧౫. } సంచిక ౨౨

కురోమియా

నవనీతము

(1044)

Price - ONE RUPEE - Postage EXTRA. Messrs. SPENCER & Co. LD., MOUNT ROAD, MADRAS.

పుండ్లు, గాయములు, మూలశంఖ, తలనొప్పి, నడుమునొప్పి, జలుబు మున్నగువాటికి సిద్ధపథము. పలువురు పయోగించి, వెక్కున న్నానపత్రములనంపియున్నారు. ఒకమారు ఉపయోగించిన దాని అమృతోపయోగము మీకే తెలియును. డబ్బీరు 1-0-0.

స్వేన్సరు కంపెనీ, మౌంటురోడ్డు, మదరాసు.

పరమరహస్యము.

వాణిజ్యము

(1161)

అనుభవమునందు, ఇదివరకు పరమరహస్యములుగా నున్న సంగతులు బయలుపరచబడినవి. ఇది వ్యాపారముచేయు వారికి కల్పితపు. కుప్రసిద్ధులను, గవర్నమెంటు వారిచే వాణిజ్యమునందు గన్నదు పొందినట్టియు, కారుమారు రావ కోటయ్యగారిచే గవించబడినది. దీనియందు, వ్యాపారము నిర్వహించు విధము, బాబులు వ్రాయువిధము నకస్థతీయు విధములు, తపాలాకి చేరవ్వవలసినములు, ఉత్తరములు మొదలైనవి వ్రాయుచేయువిధము, బ్యాంకులు, చెక్కులు, హుండిలు, వ్యాపారమునందు వాడుకచేయు అన్నివిధములైన సాధనములు (వ్రాయువిధము, రైలుమీద స్త్రీయమీద సరకు పంపువిధము, కాపీరైటు, ప్రేమమార్కులు, భీమాకంపెనీలు, లిమిటెడ్ కంపెనీలు, వేయేల వ్యాపారము చేయు ప్రతివారును తెలిసికొని లాభముపొందుటకు క్రొత్తపద్ధతులు వ్రాయబడి, అనేకుల మెప్పును బొందినది. వెల రు.2-0-0. మే నెల 31వ తారీఖు లోగా తెప్పించుకొనువానికి రు.1-8-0 లకు ఇయ్యబడును. త్వరపడుడు.

మేనేజరు, వాణిజ్యవిలాస్ ఆఫీసు, గుంటూరు.

ఇనాము !

ఇనాము !!

అందమైన మధుర బుట్టలచీరలు

చీర 1-కి వెల రు. 3-12-0.

18 మూరలు నిడివి. 2 1/2 మూర వెడల్పు కలవి. రంగులు ఉత్తరవాదము, అందులో అనేకవిధరంగులు గల బుట్టలు వేయించబడినవి పలురకములు కలవు. ఇక్కాల నాగరికమునకు తగు నట్టి మేలయిన చీర. ఈ చీర 1-కి కొనువారలకు ఎల్కీ (బ్రిక్) బంగారు ఉంగరము 1-టి ఇనాముగా యివ్వబడును.

నర్సాపురం సరిగ్గచీర 1-కి 16 X 2 1/2	రు	4.8-0
బందరు దవనకొడిచీర 1-కి	రు	3.0-0
బాలాసుజీ మామిడిచీర 1-కి	రు	2.8-0
కాంచీపురము అరకుచీర 1-కి	రు	5.0-0
శకుంతలచీర 1-కి	రు	5.8-0

1142

సి. సి. లింగం అందు కో,

2, రామానుజ ఆర్యర్ వీధి, సాకారుపేట పోస్టు, మద్రాసు.

అమృతాంజనము

చక్కని డబ్బితో సహా నీసా 1-కి వెల రు. 1-8-0.

తలనొప్పిల మూర్చును. వాల్చ్యపు నొప్పుల వాన కోలును. వాయువు బొట్ట పొగొట్టును. శుభాశుభగలిగి యుండును. ప్రతియింటు నుండదగినది.

వనమూలికలచే హింసూదేశమందు

తయారుచేయుటకు మంచిమందు.

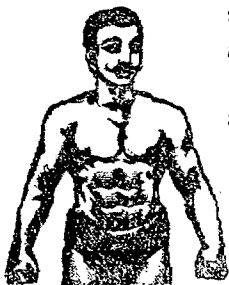
దీనిని విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనం డిపో. } 108, ప్రేరికొడ్డు, బొంబాయి. }
} 6, తంబునెట్టి వీధి, మద్రాసు. }

అమృతసంజీవి లేహ్యము,

అమృతాంత మూర్జము.

ఈ లేహ్యము, మూర్జము అనుభవజ్ఞులచే శుద్ధ వనమూలికలతో తయారుచేయబడినది. ఈ లేహ్యము, మూర్జములచే సర్వ విధములగు మేహసంబంధమైన వ్యాధులు నివారణ కాగలదు. ప్రవంచమున నుభగసంబంధమైన నెగ రోగములచే యెదురు వాగు నొందుచుండుటలేదు. అట్టివారి కిది శేవతావరప్రసాదము. దీనిని నేవించిన రక్తముశుద్ధమై, పుష్టినిచ్చి నరములకు పటుత్వమును కలుగ చేయుటలో మేటియైనది.

దీనిని స్త్రీలు, పురుషులు, అందరును వాడవచ్చును. (586)
48 దినములు నేవించు లేహ్యము, (ద్రావకముగల) నెట్టు 2-కి 3-8-0
24 దినములు నేవించగల నెట్టు 1-కి 1-12-0
1 నెట్టుకు పోస్తేజి 0-4-0. 2 నెట్టు కొనువారలకు పోస్తేజి ఇనాం. చిరునామ:- లేహ్యము డిపో,
నెం. 6. వేంకటేశమెట్టి వీధి, సామలకూరుపేట, మదరాసు.

అమృతవల్లి

మనోరంజకమైన నవల.

విజ్ఞానచంద్రికా గ్రంథముండలియందు బంగారుపత్రములను బొందిన కంచనపల్లి కెనకమ్మ విరచితము.

దీని వెల 1-4-0.

గ్రంథకైత్రీ వనోహరము. కథ రసవంతము.

భావములు గంభీరములు. చదివి ఆనందించుటకు తగినది.

చిరునామ:- ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము

7, తంబునెట్టివీధి, జి. జి. మదరాసు.

సావరన్ అండు కంపెనీ వారి

తామరతైలము.

ఈ తైలమును 2 కొజులు తామర, ఏనుగుగడ్డి, దురద, తీట ఇటువంటి చర్మవ్యాధులకు వైస రాచిన యెడల మాయమైపోవును. శుభములేదనిన డబ్బు నాఫను చేయుటయు. బుడ్డి 1-కి క్రయం అ. 12. 8 బుడ్డు పోస్టుఖర్చులు వగైరా తల్పు.

సావరన్ అండు కంపెనీ, (1189) కచ్చాశేక్సర్ అగహర, మదరాసు.

అమృతార్ణవ అవలేహ్యము.

ఈ లేహ్యము రక్తమును శుద్ధిచేసి వీర్యమును హెచ్చించి బలమును కలిగించి యుష్ణవృక్షమును చేసి చేతి కాలి మంటల పోగొట్టును. మెదడును చల్ల చేసి శరీరమునకు శేజమ్మును కలిగించును. వీర్యతయ, శేబులు, తలనొప్పి, రొమ్మురొప్పి మొదలగువానిని తప్పక నివారించును. 219 ఆర్థపాన డబ్బీ 1-కి రు. 2-0-0. వైద్యశాస్త్ర ముద్రాశాల గోవింద్వి, అలింకనిగ్రహ కౌశధాలయం, 151, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

గ్రామీణులైన గోపాలకృష్ణ గోతరాగ చక్కని

రంగుల చిత్ర పటము

ప్రతి 1-కి 0-1-0 12 ప్రతులకు 0-9-0

సి. జి. ఖమ్మలు ప్రత్యేకము.

మేనేజరు, ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము

పోస్టుబాక్సు 212, మదరాసు.

విజ్ఞాన చంద్రికా బుక్కు డిపో,

మౌంటు రోడ్, మదరాసు.

ఇక్కడ తెలుగు పుస్తకము లన్నియు వ్యాపారమైన

వెలకు దొరకును. క్యాటలాగ్ ఉచితము.

డాక్టరు. ఆచంట-లక్ష్మీవతి, బి. ఏ. ఎం. బి. సి. ఎం.

(946-887) మేనేజరు.

ఆంధ్రమహాసభ.

జెజవాడనుండి రాయలహదూరు ఎమ్. పాపారావు నాయకుగారు "జస్తి" పత్రిక కీ విషయమై యిట్లు వాయుచున్నారు:—నుమా రొకమాసములోపున ఆటన ఆంధ్రమహాసభ యను, ఆంధ్రరాష్ట్రీయ సభయను కడ ప పట్టమున జరుపుటకు ప్రబలప్రయత్నములు జరుగుచున్నవని తెనాలివిలేఖరుడు "హిందూ"పత్రికకు 17 తేదీన వ్రాసియున్నాడు. ఈ త్రవసగ్కారలలో తమ ప్రతిభాసంపన్నతవలన ప్రభుత్వోద్యోగముల నాక్రిమించిన ద్రవిడుల బారదొలి, ఆయాపదవులను తా మాక్రమించు నుద్దేశముతో కృష్ణ, గుంటూరు (అందు ముఖ్యముగ కృష్ణ) మండలముల ఆంధ్రులు స్వాధీనపరచెల్వబుద్ధిలో ఈ ఆందోళనము నుద్బవించినది. ఈవిషయమై యిదివర కనేక సారులు నడువబడియున్నది.

మామూలు ప్రకారము తరతరములనుండి బ్రాహ్మణుల వలలో బుడుట కలవాటు పడిన బ్రాహ్మణేశ్వరులు వారు స్వాధీనత్యాగభావములతో కృష్ణ సుంపుచున్నారని భ్రమపడి, అన్ని సమావేశములయందును బ్రాహ్మణ వక్తృకు సహాయముచేయుచుండిరి. కాని, జెజవాడలో జరిగిన ప్రత్యేకాంధ్ర మహాసభయందు బ్రాహ్మణ నాయకుల సంజేహ సమద ప్రవర్తనము వెల్లడియైనది. వీలయన, వారినర్తనములన స్వాధీనపరత్వమే ఆంధ్రోద్యమమునకు గారణమనియు, బ్రాహ్మణేశ్వరుల తేజమునకు భంగకరముగ బ్రాహ్మణులు వర్తించుచున్నారనియు తెల్లమైనది. ఈ అభిప్రాయమును సమర్థించు కారణము లిటు బొందుపరపబడివి.

ఇండియా కార్యదర్శికి సేవేదికమునంపు విషయమై యొచింటుకై సమావేశమైన జెజవాడ ప్రత్యేకాంధ్ర మహాసభకు బూర్వము "ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యము"ను విడిచి యొక నోటిసు పంపబడినది. ఈలోపమునకు గారణమేమని ప్రశ్నింపగా, పారబాటున నిది జరిగినదని ప్రత్యుత్తర మొసంగబడినది. ఇది ఆలోచనపూర్వకముగ జరిగినలోపమని గ్రహించి, బ్రాహ్మణేశ్వరు లొకసభ గావించి, ప్రత్యేకప్రాతినిధ్య తీర్మానము నామోదించిరి. కాని, విద్యార్థికులగు బ్రాహ్మణుల నేకులు దీని నెడరించిరి. ప్రతిపూలభావ మంత తీవ్రముగ నున్నచ, అటు సవరణములతో నీ తీర్మాన మంగీకృతమాయిన. ఇంతటితో నీ విషయ మంతమునొందలేదు. విజ్ఞాపనక్రమమున తేల్చబడు విషయములలో ప్రత్యేకప్రాతినిధ్యము వదలివేయబడినది. బ్రాహ్మణేశ్వరు లిందుల కంగీకరింపక ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యవిషయముగూడ వివతి పత్రమున నుండవలెనని పట్టుపట్టిరి. ఇట్టిపత్రయమున దాక్తురు పట్టాభి శీతారామయ్యగారు ఆంధ్రరాష్ట్రీయ దక్క సెట్టి విషయములు అందుండరాదని సవరణము నుపపాదించిరి. అప్పటికి గాల్చిరి గంటలాయెను. ఈ సవరణకు బ్రాహ్మణులు తమ అంగీకారమును దెలిపిరి. బ్రాహ్మణేశ్వరులించుచున్నలో లాభములేదని గ్రహించి తా మొక ప్రత్యేకసభ సమావేశము గావించ నిశ్చయించిరి. ఈ విజ్ఞాపనక్రమమున వదిలివేయబడిన స్వ పరిపాలనా తీర్మానము కాంగ్రెసువారి చేతులలో నుగ్రహితిముగ నుండుననియు ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్య మెట్టిగలి నొందినను విచారింప సవరణము లేదనియు తెలచి ధీవికాలు రగుదాక్తురు గా రిట్లు వర్తించిరి.

ఈ త్రవ సగ్కారలలోని బ్రాహ్మణేశ్వరుల స్థితి యిట్లున్నది. దేశహి వైకబ్రాహ్మణేశ్వరు లని పిలువబడువారు దక్కనిదియు తెల్లరును, ప్రభుత్వోద్యోగములలో బ్రాహ్మణులు తమమును దరిచేరనీయలేని గ్రహించిరి. కావుననే, బ్రాహ్మణులలో వారుహాడ సమానులగుదనుక ఆంధ్రోద్యమందోళనము గావించ బ్రాహ్మణేశ్వరు లిచ్చగింపరు. సామాజ్యకాన సభలో ఆంధ్రరాష్ట్ర తీర్మానము తిరస్కృతి మగుటచేతన, కార్యదర్శిగా రెట్టేట కొప్పుకొనినచు ఈముద్యమ వనవనరమని అభిప్రాయపడుచుచేతను జెజవాడ సభావ్యవస్థ సర్వేశ్వరుడు కన్నులార గాయుచుండెని కృత్తమగుచున్నది. ఈ విషయమై వారాప త్రికకు పెద్ద వ్యాసముల వ్రాయుటవలన బాధించుతెను. బ్రాహ్మణులు తమ పూర్వులవలె మనోవాక్కుయకస్మయముందు ఉదారస్వభావముతో వర్తించి, మా మన్ననలకొనవలయును. గతవత్సరమున జెజవాడయందు వలెనే, కడపలోని బ్రాహ్మణేశ్వరులు గూడ తమ ఆశయములను ఆంధ్రమహాసభలో స్థిరపరచెదన గాక! దివానుబసాదరు కేవలవిశ్వగారు కూడ ఈ వై విషయముల తిలకించి ఆంధ్రోద్యమ నిజతత్వమును వెల్లడించి, ఇతరులు తప్పుమాన్యుల ప్రొక్కకుండునట్లు గావించుగాక!

కెయిరా వ్యవసాయ స్థితి.

దొరతనమువారును, జిల్లా ఉద్యోగులును, అసభికారులగు బొంబాయి నాయకులు స్వతంత్రముగను కెయిరా జిల్లాను పరీక్షించి తెలిపిన నివేదనములను, పన్ను లెంతవరకు కొట్టివేయబడినవో, ఎంతవరకు తగ్గింపబడినవో అవియును తెలియజేయుచు బొంబాయి దొరతనమువారొక ప్రకటననంపిరి. గంధి గారి పరిశోధనము గూర్చి అం దిట్లువహరింపబడెను. — అతని పరిశోధన మారంభమగునప్పటికి ఖాసిపుచేను కొనివేయబడి పంట దాచి పెట్టబడెను. పొలములో నేమియు లేనపుడంత పండినదియు యూహించి వాస్తవముగ దాని విలువను గ్రహించుట దుష్కరము. ఈ సంగతి తెలిగియుండియు, సాధారణముగ నెంత పంట పండును? ఇప్పు డెంతపంట పండెను? అని వ్యవసాయదారుల ప్రశ్నించిన సంగతి సందర్భములు నులభముగ తెలియ గల వని గంధి గారిని రి. గ్రామము యొక్క పంట విలువను దామాషామీద చూపించునపుడు రాగి పంటను గాని దూదిపంటనుగాని కలుపగూడదని గంధిగారినిరి. ఒకటి కల్పితమును, ఒకటి అసమంజసమునగు ఈరెండుకారణములనుబట్టి తాను జిల్లా పంటలన్నటి పరిశీలించిననియు, మొత్తముమీద నాలుగకాలను తిక్కవపంట పండెననియు గంధిగారు ననుచున్నారు. కిమివసరు గారును, కలెక్టరుగారును చాలబాగుకాక తిక్కవవాదమును పరిశీలించిరి. కలెక్టరుగారు గంధిగారిలో స్వయముగ మాట్లాడిరి. గంధిగారు స్వయముగ నేమే ప్రత్యేకములను పరిశీలించిరో అప్రజ్ఞత పరిసరములనే కలెక్టరుగారును విచారణల నొనరించిరి, ఈపరిక్షాసమయమున గంధిగారిని దగ్గరనుండుమనిరి. ఒకమారు గంధిగారు దగ్గరనుండిరి. గంధిగారి వాదమున పూర్వపు టుత్తరువుల మార్పు వలయునంటే తీరణములు గన్పించనందున నేమియు మార్పు చేయలేదని కమిషనరుగారు మార్చి 20 వ తేదీని గంధిగారికి తెలియజేసిరి. 21 వ తేదీని గంధిగారి యాజమాన్యమున గుజరాతి సభవారు సమావేశమయి సాత్వికసరోధ మవలంబింప తీర్మానించిరి. ఇందువలన నా జిల్లాయందలి భూకామందుల పన్నుల చెల్లింపకుండ ప్రోత్సాహపరుపబడుటయేగాక పన్నుల చెల్లింప నుద్దేశించినవారెట్లు చేయకుండ నిలువరింపబడిరి. ఈ లోన భూమిపన్ను వసూళ్లు క్రమక్రమమున జరుగుచుండెను. రావలసిన సామ్యులో బాలభాగ మప్పుడే వసూలయ్యెను. చిన్న చిన్న రయతులలో ననేకులప్పుడే బాకీలను చెల్లించివేసిరి. ఇంక మిగిలిన బాకీయున్నవారు ధనవంతులు. పన్ను చెల్లింపగలరు. గాని చెల్లింపకుండ ప్రోత్సాహపరుపబడినారు. స్వతంత్రముగ మరల విచారణ చేయవలసినదని గంధిమొదలగువారు దొరతనమువారిని విశేషముగ గోరుచున్నారు. దొరతనమువారు టు చేయుటకిష్టపడలేదు. భూమిపన్నుల నేనివయములలో తగ్గింపవలయునో, ఏ విషయము లో హెచ్చించవలయునో అనిబంధనలను వారలో కొలిమించి బాగుగ బోధిపరచుచున్నట్లున్నది. ఏమైనతగ్గింపవలసి యున్నయెడల ఈయుత్తరువు లొసగబడక పూర్వమే దొరతనమువారిట్లు చేయవలసియుండెను. ఏవైన ఇబ్బందుల తొలగింపవలసి యున్న వెంటనే యెట్లు చేయు నిమిత్తము కలెక్టరుగారికి తగిన అధికారము వ్రీయబడెను. నిబంధనలు కలెక్టరు గారెట్లు వడదుకోవలసినదియు నూచించుట

కు నూత్రముల తెలియజేయ నుద్దేశింపబడినది. పన్నులొట్టి వేయుట తగ్గించుట మొదలగునవి స్వత్యములుగావు. కెయిరా విషయమున నవి స్వత్యములుగ గోరబడుచున్నవి. దయా దాక్షిణ్యమున తగ్గింపబడవలసిన ఇవి స్వత్యము లు కా నే కావు. పన్నుల నన్నిటిని పూర్తిగ వసూలుచేసిన ప్రజలకత్తంత అపచారము వాటిల్లునా లేదానును సంగతిని కలెక్టరుగారు తీర్మానింప వలయును. అట్లు తీర్మానించుచున్నో రాగిపంటను గూడ కలుపుకొని, యెంతపంట వచ్చినదియు, పరిశోధించుటావశ్యకము. ఇది ముఖ్యముగ కారణ మగునో గాని దీనిని బట్టియే పన్ను తగ్గించుట మొదలగునవి నిర్ణయించుటకు వీలులేదు. సామాన్య ఆర్థికస్థితిని జూచిన పీఠ్యుటచే అట్టినిశ్చయమును చేయవలయును. అయిన నిష్పక్షాధిక విచారకసంఘము నియమింపబడు ననుకొందము. అది స్పష్టముగ కార్యనిర్వహణాధికారుల యధీనముననే యుండును. అట్టి విచారణము వలన నేమిలాభముండగలదు? ఇదివరకు చెప్పినటుల ప్రధానములగు పంటలు తీసి వేయబడినవి. ప్రత్తి పంట మాత్రమున్నది. తక్కిన పంటల అంచనాలకు సంఘము వారు దొరతనమువారి బాబితాలగాక నింక వేనినమ్మగలరు? నోటిపాటల నిప్పుకు నమ్ముటకు వీలులేదు. ఇంక దొరతనమువారు తమ బాబితాల నెవరు పరిక్షింపగోరెన వారికి జూపగలరు. ప్రతినిమిత్తమును బాగుకాకతతో గమనింపబడెను. అది సకారణములుగ నుండుచోట మార్పులు చేయబడినవి. ప్రజలకేమియు సంతృప్తిగలుగకుండగనే చాలకాలము గలించినది. ఇప్పటికి తగ్గించినది చాలునని దొరతనమువారు విశ్వసించుచున్నారు.

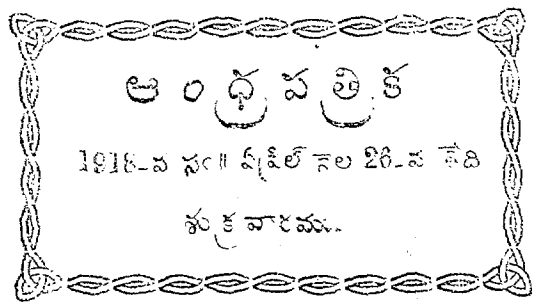
నైనుకుల జేర్పుట:—గంబాము జిల్లా శ్రీకాకుళము సవకలక్తురు వెంకటగారు నర్సన్న పేటలో నెద్దసభగావించిరి. జమిందారులును, మంచి పలుకుబడి గలవారును అనేకనుండి సభకు జోయిరి. ప్రస్తుతము నైనుకులజేర్పు అవశ్యకతను గూర్చియు బుజావశ్యకతను గూర్చియు వెంకటగారు రువన్యసించిరి. గ్రామోద్యోగులు సుమారు 50 గురు మనుష్యులను రణరంగ సేవ కంపెద మని వాగ్దాన మొనర్చిరి. జమిందారులు వారి కుటుంబముల పోషించుటకు ధనమిత్తుచుని మాటవచ్చిరి. భూమి శిస్తులను తగ్గించుటకును వారంగీకరించిరి. యుద్ధ బుణమునకు ధారాళముగ చందాలు వేయబడినవి. నైనుకులను ధనమును చేర్చిపెట్టు నిమిత్త మొక సంఘము నెలకొల్పబడెను. దివిడి జమిందారు గారు సంఘాధ్యక్షుత్వ వహించిరి. సవకలక్తురు గారి యాజమాన్యమున సవ్వు పప్పు డిట్టి సభల గావించిన చాల లాభము గలుగగలదు. అని స్వామివాబుగారు మాటలెంతి సంపుచున్నారు.

కాకీ కన్యకాపరమేశ్వరీ ఆశ్రమేశ్వరీ అన్నదాన సమాజము నందు శ్రీరామజయంత్రోత్సవ తిరుమంజన సేవాకాల ఆర్చన పారాయణ నృత్యగీతాని వాయిద్య భగవద్విషయములను సేవించుటకు నూరార్లుగా వచ్చియున్న బ్రాహ్మణ, క్షత్రియ, వైశ్య, సాధువులకు సహా నూసామ్యుత ఫలహార భక్ష్య భోజ్య పదార్థంబులతోడ గోష్ఠియు గ్రీష్మకాలతిరకు దక్షిణ సహితంబుగ పంకాగానంబులును గ్రహించి సంత్సృతై ద్విజోత్తములు చేపు చేపు మని త్రేపురు వారి వారి స్వగృహములకు విచ్చేసిరి.

THE FINEST OF ORIENTALS... Jitto Dilbahar

Advertisement for Jitto Dilbahar featuring a list of agents and prices for various goods like sugar, oil, and other commodities.

కెయిరా సంక్షోభము.

కెయిరా సంక్షోభము గూర్చి అనుదినము ప్రచురిత మగుచున్న వార్తల గమనించువారలకు, బొంబాయి ప్రభుత్వమువారి ప్రకటనము విస్తృతము గలిగింపజేసినది. ప్రజలలో నింతటి సంక్షోభము గలిగించిన విషయమందయినను, అధికారులు సానుభూతి జూపి ప్రజాశయములకు దెబ్బయొగ్గక, తమవంతమే నెగవలయునని వట్టుదలజూపుట శాంతివాతావరణ పోషణమునకు మార్గముగాదు. కెయిరా సంక్షోభము స్థానికమయినది. అట్టితరీ, కమిషనరు ప్రాబ్లగారి అవజ్ఞతచే, యీ సంక్షోభము అఖలభారత దేశసమస్య యగుచున్నది. ప్రాబ్లగారుగని, బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు గాని కొంచెము దూరదృష్టితో ప్రజలమొరలకు దెబ్బయొగ్గి సానుభూతి జూపియున్నచో, కెయిరా సంక్షోభ మింతదూరము పెచ్చుపెరుగక బోయెడిదే. కెయిరా సంక్షోభ చారిత్రకము చేరినదేయన్నది. వర్షాధిక్యముచే కెయిరాలోని వంటలుపాడయ్యెను. వాటగణావసర కయినను చేలలేదు. అందుచే బీదరయతులు సిస్తుల నియ్యజాలక బోయిరి. మరల కయిరుల బెంచువరకు సిస్తు వసూలు నాపి వేయు డని, ప్రజలు మొరలిడిరి. కాని క్రింది యధికారులు ప్రజల మొరలు నిరాధారములని తెలిపిరి. ప్రభుత్వమువారి ధికారుల వాక్యములనే విశ్వసించిరి. గౌరవనీయులగు వచేలు, పరేఖు మొదలగు నుదారవంతులు ప్రజలమొరలలో నింతవరకు సత్యముగలదో యని స్వయముగ విచారణసలిపిరి. ఈలోపున ప్రభుత్వమువారు రివిన్యూవసూలుజేయు మొదలిడిరి. ప్రజలయినవల్లతి సరకుజేయబడలేదు. వేరెన్నియు శిరణ్యముగానక, రయితులు మహాత్మ్య గాంధీగారికి విన్నవ మంపిరి. ఆర్డరుడు గణరాజము డగు గాంధీగారు వెంటనే వసతి బూని, రయితుల మొరలను మాత్రమే విశ్వసించి, గాంధీగారి నాలోచితముగ పనిలో ఓగలేదు. తాను స్వయముగా పాల్గొనదల ప్రాముఖ్యులకు వెడలి రయితుల కిష్టస్థురములను కండ్లార గాంచెను. గాంధీగారికి గాన్పించిన స్థితియే, ప్రత్యేకముగ విచారణల సలిపిన వచేలు, గోకుల్లాను పరేఖు గార్లకును, సర్వెంటు ఆఫ్ ఇండియా పత్రికాసభ్యులకును, గన్నపయ్య, అంతట గాంధీగారు కలెక్టరుగారికిని కమిషనరు గారికిని రయితుల స్థితిగూర్చి విన్నవించెను. స్థానిక ప్రభుత్వము వారికిగూడ, విజ్ఞానవల సంపెను. కాని ఫలితము గాన్పించలేదు. అంతట వచేలుగారు బొంబాయి శాసనసభ్యుల సభకు కెయిరా దుస్థితిగూర్చి ప్రశ్నల బంపిరి. అవియు నిరాకరింపబడెను. ఈ పరిస్థితులకుతోడు, నుదారస్వభావులని పేరెన్నిక గాంచిన విల్లింగ్డను ప్రభువుగారు కమిషనరు గారి చర్యతో తాము జోక్యము గలుగ జేసికొనక బోవులయేగాక, వారికి విషయమై సర్వాధికార మిచ్చుముల నొక లేఖ సంపెను. ఆలేఖ నాభారము జేసికొని, ప్రాబ్లగారు మరింత విజృంభించిరి. వేదమార్గము లేక, గాంధీగారి నాయకత్వము క్రింద, తాము బుద్ధిపూర్వకముగ సిస్తుల జెల్లించు

నియు, తమ భూములను జప్తుజేసికొని, తమ ప్రతిజ్ఞ మానవనియు, రయితుల సత్కారమునకు ప్రతిఘటించి, దీక్ష చేసికొని వారినంఖ్య సత్కారముగ నతీతయించి, 2500 వరకును బెరిగెను. కాని ప్రాబ్లగారు తమ నిశ్చయమును మానలేదు. ఇంతయ గాక రయితులను నీరీతుల భయపెట్టిరి. "సిస్తు జెల్లించనివారి భూములు ప్రభుత్వము వారిచే స్వాధీనము జేసికొనబడును. తిరస్కారభావముతో ప్రవర్తించువారి కికముందెట్టి భూము లొసగబడవు." కాని ఎట్టి ఫలితమును భరించుట కయినను, రయితులు సంసిద్ధులయిరి. ఇంతట నయినను ప్రభుత్వము వారు జోక్యము కలుగ జేసికొని, శాంతిని సమకూర్చెదరని, చంద్రునికై చకోరవత్తులవలె, దేశీయులెదురుజూచుచుండిరి. తుట్టుతుడకు బొంబాయి ప్రభుత్వమువారి ప్రకటనము వెలువడెను. గాంధీ మొదలగువారి కిన్ని వసూలు తామంగీకరించుటకు సిద్ధముగ లేమని, ప్రభుత్వమువారు స్పష్టముగ చెలిపిరి. ఇందు మూలమున, ప్రజల యాశలన్నియు అడియాసలయినవి. ప్రభుత్వము వారు తమ ప్రకటనమందుబాపిన హేతువు లెంతమాత్రమును విశ్వాసమును పురిగొల్పజాలవు. గాంధీగారి విచారణలన్నియు గాలిలో మేడల గట్టుటవలె నన్న వని ప్రభుత్వమువారు దెలుపుచున్నారు. ప్రాబ్లగారు, గాంధీగారికి వినియ్య విషయములు చెలియవని పలికియిండి. అటు లయినచో, బొంబాయి శాసనసభ్యుల సభయందు సభ్యులకు నుండి యిప్పుడు సామ్రాజ్య శాసన నిర్మాణసభ్యులగునన్న గౌరవనీయులగు వచేలు గారి కై నను రివిన్యూ విషయములు చెలియవా? గాంధీగారు స్వవ హానుభవసహాయ్యు డనియే, వాదపాకల్యార్థ మంగీకరించెదము. గాంధీగారు కొన్ని విషయములను ప్రకటించిరి. ప్రభుత్వమువారిని నిరాధారము లనిరి. గాంధీగారి ప్రకటనమునకు వారికి ప్రజల హేతువు లుండవచ్చును. ప్రభుత్వ ప్రకటనమునకు గూడ నట్టికారణములే నుండవచ్చును. కాని, రయితులు చెప్పనదంతయు నసత్యమని దెలుపుటకు వీలులేదు. నిజముగ కంటలు పుష్కలముగ లండి సిస్తుల నిచ్చుటకు రయితులకు శక్తియున్నచో, రయితులు ప్రభుత్వమువారి కేటులయినను సిస్తు నష్టము గలిగించుటకై అసాధ్యమున కొడిగట్టెదరని తెలంకజాలరు. అందువలన వారికి గణనబోవు విశేషలాభ మెన్నియు గాన్పించదు. ఇతరు బూర్జుము, రయితులెన్నడును ఇట్టి యసత్వములకు లోబడి ప్రభుత్వమువారికి తిరస్కరించుటలు కెయిరా చారిత్రము దెలుపుటలేదు. ఏ కారణముచే నైనను, వట్టి దుర్మయమునకు రయితులు పాల్పడిరిని తెలపించు, తమ భూములను ప్రభుత్వమువారు స్వాధీనము జేసికొను నపుడయినను, వీరు లొంగి పోయెడివారు. అసత్యమునకే నక్రమ లాభము బొంద గోరువారెన్నడును, కష్టములను దైర్యముతో నెదుర్కొనజాలరు. ఇక, గాంధీగారిన్ననో. సత్ప్రవర్తనమునకు లోకమందంతటను ప్రసిద్ధిజెంది గాంచిన మహనీయులు. దక్షిణాఫ్రికాలో భారతీయులకు గావించిన మహోపకారములకు ప్రభుత్వమువారిచే ప్రశంసించబడి, కేసరీ హిందీ మేడలు బొందియండిన మహానుమాలు. అట్టివారు నిరాధారముగ నిట్టి మహానంకల్పమునకు బూనుకొనునని ప్రజలు విశ్వసించజాలరు. అటులనే ప్రభుత్వము వారును తమ యధికారుల వాక్యములపై విశ్వాసముంచి ప్రవర్తించి యుండవచ్చును. ఇట్టితరీ ప్రజలలో విశ్వాసము జనించి, సంక్షోభ మడగుటకు మార్గ మెద్ది? సత్యము జేల్పుటకు, నిష్పక్షపాతముగ దీర్చుజెప్పెడి సభ్యులుగల విచారణసంఘము

నేర్పరచుచో, కెయిరాసమస్య నులభముగ పరిష్కరింపబడును. గాంధీగారియినను తమవాక్యములనే విశ్వసించమని కోరుటలేదు. విచారణసంఘ తీర్మానమునకు బద్ధులయ్యెదర మనియే, వీరు దెలుపుచున్నారు. గాంధీగారి యూహ కేవలము ప్రమతో గూడుకొనియున్నచో, నావిషయము విచారణయందు బయల్పడును. అట్టితరీ, ప్రభుత్వమువారి నులభమార్గము సంగీకరింపకబోవుటచే, పరిస్థితులు తీవ్రత గాంచుచున్నవి. బొంబాయి పౌరులు గౌరవనీయులగు వచేలుగారి అధ్యక్షత క్రింద కెయిరా సంక్షోభము గూర్చి మహాసభ గావించిరి. ఆలేదుణమున గాంధీగారుపన్యసించుచు, తమకు ప్రభుత్వమువారి సగౌరవపరమ నుద్దేశ మెంత మాత్రము లేదనియు, ప్రభుత్వము వారి నుండి వ్యాయము బడయుటకే, రయితులు సత్యాగ్రహవ్రతము బూని ఎన్నికష్టములకు లోనయినను చలించకున్నారనియు, నుడివిరి. లోకమాన్య తిలకగారు, రివిన్యూవసూలీ వల్పిరమున కాపి వేయవలయు ననియు, లేనిచో విచారణ కవకాశ మియ్యవలయు నని, తమ యుపన్యాసమున ప్రభుత్వమువారిని గోరిరి. కెయిరా సంక్షోభము దిన దినము పెరిగిపోవుచున్నది. బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు జోక్యము గలుగ జేసికొన రని స్పష్టమయినది. సామ్రాజ్య ప్రభుత్వమువారు రయినను, వెంటనే జోక్యము గలుగ జేసికొని శాంతిని సమకూర్చుట భావ్యము. ప్రధానమంత్రిగారు భారతీయులు సంగ్రామమునను నాయకులు జేయవలయునని సందేశమిచ్చుచున్నారు. ఇట్టితరీ అధికారులు తమ నిర్బంధకార్యములచే, ప్రజలలో నశాంతిని పురికొల్పుట పాటిగాదు. రాజప్రతినిధిగారు తమ దూరదృష్టిని వెంటనే చూపగోరుచున్నాము. భారతీయులీతిరుణమున తమ సానుభూతిని కెయిరాలో శ్రమల నొందుచున్న భ్రాతృవరులకు దెలుపవలయును. బొంబాయి పౌరుల మార్గ మునుసరించుట యవసరము. కెయిరా సమస్య అఖలభారతీయ సమస్యయినపుడే, హైందవ ప్రభుత్వమువారు జోక్యము దీసికొనెదరు. ప్రజామిత్రులై పరిపాలన మాధారపడినపుడే, నయ్యది జనుప్రదముగ నుండునని, అధికారులు విన్నవించనే గ్రహించుచో, యట్టి భేదభావముల కెడముండనేరదు. కెయిరా సంక్షోభము స్వపరిపాలనావసరమును మరింత బలపరచుచున్నది.

వింత సూచనలు

సంగ్రామ విజయమునకు తోడ్పడుట సామ్రాజ్యవాదు లందరిని ముఖ్యమే. భారతీయులు సంగ్రామవిజయమే తమ కోర్కెల ఫలింపజేయగలదనియు, స్వాతంత్ర్యమును పునరుద్ధరింపగలదనియు, బాగుగ గ్రహించియే యున్నారు. అందుచే సంగ్రామవిజయమునకు తోడ్పడుటకై, నల్ల ప్రయత్నముల గవించువారలు ప్రపంచస్థులే. కాని కలాచీవాసులగు వెబ్బుగారు గావించిన కొన్ని సూచనలు వింతగ గన్పించుచున్నవి. హిందూదేశమందలి పత్రికలన్నియు రాజకీయవార్తల బ్రచురింపగూడ దనియు, ప్రధాన సంపాదకీయ వ్యాసము లెల్లపుడును సంగ్రామము గూర్చియే దెలుపుచుండవలయు ననియు, నుపన్యసించి రనియు, తంత్రీవార్త యొకటి దెలుపుచున్నది. రాజకీయాందోళన మాపి వేయటకు ఢిల్లీ సభలో తీర్మానింపబడునని, వార్తలు గొన్ని ప్రబలి యుండెను. ఇందుకు, భారతీయులే గాక, ఆంగ్లో హైందవులు గూడ సభ్యంతరముల సూచించిరి. స్వపరిపాలన మొనగబడు నని నిశ్చయమున

[illegible]

(రెవరెన్డు వజ్రశ్రీ)

నా కాముట దీ.

౧౨ ఏళ్ళు పెద్దమనిషిగా పరిచయము.

మట్టిడివిధానము.

అట్లందు యొద్ద మట్టవేసి ధాన మింకకంటె సులభముగ
మీరదను. తేవు ప్రవేశ ద్వారమున రెండు నాకలను మెట్టయొ
క్కించుచు వాటిని ప్రేర్పిచేయవలయును. వర్షము, మంచు మున్న
గునాని నివరితి యొద్ద కార్యములు కష్టసాధ్యములయ్యెను. ఇం
కెవలకు తెలియ వచ్చిన సమాచారమును బట్టి చూడె అట్లందు
యొద్ద రెండు నాకలు మెట్టయొక్కినట్లును వారికులు వాటిని
వేసివేట్లును గుప్పించుచున్నది. ఇవ సోకలు లేమ కార్యమును
సాధించినా లేవామను నిన్నయనునట్లు మాత్రము నిక్కయ
నునా నుత్తరపు నీరునాలను. చాగియెరు పయిందుకును
యెనిమిదింటి క్రింద కడవారము నీరవలెకనదనొచ్చు. దిన్నట్లు
కులు పొన్నును వాటి కెరియక చేయు సమాచారమును బట్టి
యెనిమిది యుగముకల వాని నిక్కమునకే కేటాయెన్నునీ.

నాకా దళాధికారులు సంతకములు.

ఈ శూరకృత్యమునకు ప్రజాసభవారి తరఫున మేక
నా గారు నా కొదవముల నభినందించిరి.

జర్నల్.యూలు విస్మితలగుట

నా విశుడో నర్కన యోధవర్తనము.

అంధుడు, ఏద్రీలు 24:—ఆత్మెందు డీటుగు నా కాముట్ట
డి అప్రతిమానమై, ప్రజలయందు విశేషమును మత్సహమును పు
ట్టిందిరి. ఆడ్యోగము లేదు గారిని వీక్షించినది మొదలు దోషము
నా కారణమునకు కార్యమునకు కాలి రువ్వుభావము హెచ్చి
నది గాని యిట్టి నా కాముట్టడి యిదివరకైనను జరిగియుండ
లేదు. ముట్టడిని తలంపు, సావాసము మున్నగువానినే గాక
వార్తాపత్రికలు వైసికోవ్వోగుల కొలలము ప్రయత్నములను
కొనియాడుచున్నవి. గాని ప్రయత్నములన్నియు కడుఁగహస్య
ముగ జరిగి జర్మనీయులు నిస్సీతులైరి. నాకారణమున
మరణమును తృప్తికరించినది. అనేకులగు యోధులు
మరణించినందుల కాంగ్లేయులు వగచుచున్నారు గాని
నాకారణములయొడ వారికి ప్రేమయధికమయ్యెను.
యోధులు ఆగ్నేయ భాగపు శత్రువుల వమ్ము సరికి వారలకు
మనఃపూర్వకముగు స్వాగత నొసగబడినది. రాత్రియంతయు
శ్రమపడియుండినను చారిత్రకానామమున నుండిరి. సముద్ర
తీరముననుండి ఆము బండ్లివై నీ నావికులను వైచనకు దీసు
కొని వెల్లిరి. మా కార్యమును నిర్వర్తించితిమనుట
కంటె మీరు వివరముల నొసగున్వారు. తా మొక ప్రదేశ
మున దింపబడితి మనియు, అచట ఫిరంగులు తీవ్రముగ కాల్పు
బడె, తాముత్సాహమున ప్రత్యుత్తర మిచ్చితిమనియు మరికొం
దను చెప్పచున్నారు. దాడకల్లున నేనును దిగుటకంటె నిచటి
స్థానముగల భయంకరముగ నుండెనని గాలిపాలి సమర
యోధు డొడ నెను. మరలితమ్ము సందర్శమున నెట్టి కలవ
మును లేకయుండెను. నానకులు తమ స్రుంగులు చేరుసరికి
జుబి పొడుబడియుండెను. అందరి నానకులందఱును గాయ
దీయుండెరి. గట్టువైకిష్ట ప్రతి ఫిరంగిని, ప్రతికాలము పాడు
దీసితిమనియు వైచి; దీనిను నొప్పునది క్రొత్తికేసితిమనియు,
ఇదియు నానియు ఇటులు జేయుచు న్నారు. అదిగిరి

జర్మనీవారి డిప్లొమారును ముంచుట.

పారిసాస్థులకు యత్నించుచుండిన జగ్గనాథుని వారిడిస్తో) ను
న నాక యొకటి ముంచివేయబడినది. ముట్టడియొక్క పర్యవసాన
ము లతిప్రాముఖ్యములని సమరకార్యవేత్తలు చెప్పుచున్నారు.
ఇంకను గొప్ప ముట్టకుల ముక్కుం దొన్నబడు నని వారునుభి
ప్రాయము. తామె ఆనస్కందనమును ప్రారంభింప సమర్థుల
మని జగ్గనాథుని లింగరూప ప్రకల్పముల బలుమంది డెడివారు.
జగ్గనాథుని లిట్టి సాహస మిది వరలో నొన్న యుండలేదు.
తాముగూడ ముట్టడింపబడుదు మని వారల కీముట్టడిమూలమున
విధియు కాగలదు.

యుద్ధపు ఖైదీలను మూర్ఖుకొనుట

లండను, ఏప్రిలు 23:—పాల్ల మొంటు ప్రజలసభయందు హో. పు. గాట్లింగ్: కటన్ డేకేతులయందు చాలోగ్స్ ఫలములయందు నిర్బంధనివాసమును నుంచుటగాక యుద్ధపు బండెలను స్వదేశముల కనుపలయును, స్వదేశమున కనుపుటయును, బంధితుడై యున్న వ్యక్తి యెపుడు వైరుల చేతికి నుండియు గమనింపబడదు. మొత్తమునై బంధీల నందరను మార్చుకొనుట అసాధ్యమని మి. లిమండలివారి తాత్పర్యము.

ఉద్వృత్తులకు | పమోషనలు

అండును, ఏప్రిలు 24:—జీబ్రూనుయొద్ద యుద్ధ కార్యములను మెచ్చుకొని వైకుంఠాద్వీపము కీనుగానిని బాల్ పరిపాలకుడుగ నేమించిరి. విండిక్తి ప్ర కాశాధికారియగు లెఫ్టినెంటు కార్పెంటరుకు కొపను పదవి సొసగబడినది.

చేయరేనుగారు.

లండను, ఏప్రిలు 17:— యాధ్యమంత్ర ప్రార్థన సభ్యుడుగ నియమింపబడు సందర్భమున ఘోషణైదు గారు బర్మింగ్హమ్ నుండి ప్రజల కిట్లు చెప్పిరి.— ఈ సమయమున నెవ్వరును మలభముగ మంత్ర ప్రదాని నంగీకరింప నొల్లడు. కాని ఢిల్లీ చాలతైచమ్యముగ నున్నది. కావున ఈ సమయమున నాచేత నైనంతసహాయము నొందుట నా విధ్యుక్త భర్తము. ఇంట నైత్యోగ సేన గూర్చి యాధ్యరంగమున జయము సొంద ప్రయత్నింపవలయును. తన్మూలమున మున్ముందు మహాశాంతి నెలకొల్పబడుట త్రనాది పేరువలయును. ఈ యాదర్శ నిర్వహణమునకే దొరతనమువారు తమ యావచ్చ కిది వినియోగించుచు నున్నార.

అయిదవ పటాల్పపు తిరోగమనము.

అంధను, ఏప్రిలు 24:— సెంటుక్వంటీను నుండి ఆయన
దవ పటాలమేల వెనుకకు పోయినదని ప్రజలనుందిరములోనే
వేసేక ప్రశ్నలకుగల గడినని. జనరలు సర్ విలియము రాబర్ట్స్
ను, సర్ డబ్ల్యును హేగు గారల చూటలకు వ్యతిరేకముగ నీవిష
యమున జరిగెనని నూచియ కలుమాత్రమైన కారణములేదని
హోన్ల్యాగారు పలికిరి. ఎక్కువ పంక్షిని పరాసువారినుండిగై
కొనటకు హేగు గారొప్పుకొన లేదనుట కల్గి.

దెలియము

బెలియనులకు ధాన్యము.

వాషింగ్టను, ఏప్రిల్ 23:- తెల్లయమున్న జర్మనీయుల
మాత్రములునునున్న ప్రాన్ను ఉత్తరభాగమున్న 20 శాతముల
వరకును ఆహార పదార్థములు లేకయుండునని బ్రుస్సెల్స్ లోని
పరిశిధి తెలియజేయుచున్నాడు. వర్తమానమున ధాన్యమున
నిరవధియ, మాధ్యమధ్యమునన్న వాతావరణము మరచిత
యగు వాతావరణమున చేరినను గూడ ప్రెయిస్టియ తొలగడక
యగు నీ ప్రజలకు ఆహార పదార్థములను సరఫరాచేయవలసి
వచ్చును. ఇదిగదములకరకును మిత్రనింపటి పౌరుల శాసన
సభ్యులు బ్రుస్సెల్స్ లోని వాషింగ్టను నుండి తెలియజేయు
చున్నది.

వశ్యమరంగ స్థితి.

తీవ్ర ప్రచలనము.

రివోల్యూషనరీ; జర్మను కథనము.

అమర్త్యము, ఏప్రిల్ 23:—జర్మను అధికారు లిట్లని నివేదించుచున్నారు: విమానములో నేదియో బోపము సంభ వించి వాడు రివోల్యూషనరీ శత్రుపక్షంలోనికి బలవంతముగ దిగవలసిన వారైరి. అతడు మెల్లగ దిగుచు ఆ సమయమున నొక శత్రువు నెదిరించుచుండగా కాలవశాత్తుక క్రిందినుండి గుండు తగిలి నేలగులెను.

సమరసన్నాహములు.

లండను, ఏప్రిల్ 23:—అర్మీరంగముల యందును తీవ్ర ముగ సమరసన్నాహములు జరుగుచున్నవని పరామర్శావారు ప్రకటించుచున్నారు.

తక్కిన నివేదనలు.

లండను, ఏప్రిల్ 23:—బ్రిటిష్ ప్రధాన కార్యాలయ ముద్దకన్న రైటరుగారి విలేఖను నిన్న రాత్రి ఇట్లు తెలిపి నుండెను.—చాల ప్రదేశములందు సైనికులు తుపాకులను విశేషముగ కేంద్రీకరించిన జర్మను లింక నేలలో కొట్టవలె నుచున్నారు. సైనికులలో చాలమంది జబ్బు పడియున్నారని యు, కందకములందు గొప్పవ్యాధి యేదియో వ్యాపించుచున్న దనియు, ముద్దమొసరించు చున్న సైనికులకు తగినంత తిండి లేవన్న దనియు ఖైదీలు చెప్పవచ్చును.

ఒక వైమానిక దళాధికారి మరియుక దళాధికారియగు ఖేరన రివోల్యూషనరీకి ప్రాసిన లేఖయొకటి దొరికినది. దీనిని బట్టి కొత్తసంగతులు మరికొన్ని తెలియగలవు. అందొట్టున్నది. శత్రువులు చాల భయంకరముగ నెదిరించు చుండుటవలన పల్లె మార్గమున ఆగరుయొడి కేగుట దుస్సాధ్యమని వైమానికులు చెప్పచున్నారు. అందుచే నీ ప్రయత్నమును విడనాడి మార్గమిచ్చి పల్లెపంక్తిని మరికొన్ని బోవుటలగుగనంద గలదని నాకోరిక" మనవైమానికుల తొలి తీవ్రముగ బోరుచు న్నదియు తెలియుట కింకంటె నెక్కువ నిదర్శనమును ప్ర కేసయు నేమి కావలెను? నేటియదమును క్లేర్మన్ నదికి తూర్పుగ మేము విజయవంతముగ దాడిచెడలి మాపంక్తిని బల పరచుకొంటిమి.

హేను ఏప్రిల్ 23:—తామకొంగవాటి కంగిరించిన గాని దచ్చితరముల పట్టుకొ నెదమని జర్మనులు దచ్చివారి తద రించుచు తుదిసంక్షేపము సంపదనసంగతిని దూధిపరచుచు తగిన చోట్లనుండి ఇంతవర కేమియు తెలియలేదు.

వైమానికుల రిపోర్టులు.

లండను, ఏప్రిల్ 24:—నిన్నటి యుద్ధము ముగిసిన పిదప, వైమానికులు సమర రంగము వీక్షించుచు కొన్ని బాంబు లను వేసిరి. మేఘములు క్రమ్ముకొని యుండుటచేత వైమానికులను భూమ్యుద్ధాగమున కేదియగుటయెత్తునకు దిగ వలసియుండెను. జీలుగుయొద్ద సముద్రమున నిర్బంధపడిన గట్టు 20 గజములు తెగియుండెను. ఆపైను శత్రుకు తెగవయొద్ద నె య్యోయో నీటమునిగి యుండి రాకపోకల కధ్యంతర కరము గ నున్నదట. తీగములపై ననేకమగు బాంబులు వేయబడినవి.

లండను, ఏప్రిల్ 24:—సర్ దేగ్లను హేనుగాన నేటి సాయంకాల మిట్లు ప్రకటించి:—నిన్న మధ్యాహ్నమున సాయంకాలమున రంగమునందలి విశేష ప్రదేశమున ఫిరంగి ప్రవలన మతి తీవ్రముగ నభివృద్ధి కౌండెను. అందు ముఖ్యముగ సోమ ఆంకర ముఖ్యప్రదేశములందును, స్కార్ప్స్ లోయ యందును, ఖైభూరున కుత్తరతటమునందును నుఖ్యభాగములందును, బ్రెయిల్స్ లోయన కీశాన్యమునను ఫిరంగియుద్ధము మరింత యతిక యించెను.

సాయంసమయమున జర్మనులు ఆల్బెర్టన కీశాన్య తటమున తుపాకులతో నెదిరించిగాని తరిమివేయబడిన సాయం కాలము చాల కాలాతీతమైనదియట్లు ప్రానోటీ సమీపమున శత్రువులు దృఢముగ నెదిరించిరి. పరామర్శావారు తీవ్రముగ బోరి వారిని తరిమివేసిరి. బ్రిటిష్ పరామర్శావారు ఫిరంగులు శత్రువుల కపార వద్దము సొసరించినవి. రాత్రింతయు తీవ్రముగ ఫిరంగుల గాల్పుచు నేటియదయునుననే శత్రువులు కొంచెము మెచ్చు

తక్కువక ఆల్బెర్టన కుత్తర తటము మొదలు సోమనకు దక్షిణ తటముక పరామర్శావారు గలని యుండువరకు గల బ్రిటిష్ పరాం గము నంతటిని మట్టడించిరి. ఆల్బెర్ట ముఖ్యభాగమునను, సోమ ఆల్బెర్టకు మధ్యను పరామర్శావారు యుద్ధములు విజృంభించు చున్నవి. గివెంచీ రోదెక్కుల మధ్య నేటి యుద్ధము ము శత్రువులు భయంకరముగ ఫిరంగులను గాల్పిరి. మెన్స్టీ సమీపమున శత్రువులు ఫిరంగిదళముల కేంద్రీకరింప మా ఫిరంగి దళములు వారిని తరిమెను.

శత్రువులు ముఖ్య ప్రదేశముల నెదిరించుట.

లండను, ఏప్రిల్ 24:—బ్రిటిష్ ప్రధాన కార్యాలయపు రైటరు విలేఖ:— పంక్తివికాలముగ విభజింపబడి యుండు రెండుచోట్ల శత్రువు లెదిరించిరి. అవిచాల అమూల్యములైనవి. మొదటిది పరామర్శావారు సంరక్షణమున నుండు మాంటె కెమ్యేలు వద్ద ప్రానోటీయొడి కుద్దేకంపబడెను. శత్రువులు కొంచెము బాధకునొందిరి. అయినను వద్దమపరిమితముగ నుండుటవలన వారింకను మీదికి జొచ్చుకొని రావాలవలసింది. అంతర్ధితయధా ప్రకారముగ మారెను. రెండవయుద్ధము విల్లేన్స్ బ్రిటామాక్సుయొడి కుద్దేకంపబడెను. యుద్ధానంతరము భయంకరమగు ముట్టడియగు, ఆపెంట నే గాను మెల్లలు ప్రయోగమును ఆరంభమయ్యెను. శత్రువులు నిజముగ తమలక్ష్యముల బట్టుకొన లేదు. దోహద్దగొట్టు దిశనుండి రెండు శత్రుపటాలములు మెల్ల దిరించి లోని కి జొర బడి విల్లేన్స్ బ్రిటామా వద్ద కొంచెము స్థలము నాక్రమించుకొన గలిగినవి. యుద్ధమింకను జరుగుచున్నది. శత్రువులొకరు తమ లక్ష్యము ను బడయలేదు. నేటియదయును క్లేర్మన్ నదికి దక్షిణమున నుండు తన పంక్తిని ముందుకు వడపరల మనని శత్రువు ప్రయత్నించెను. కాని వెలకకు తనమబడెను. మాతుపాకులును, మరఫిరంగులును అతి దారుణముగ నుండుటవలన శత్రువులు యుద్ధ మొనరింపకయే వెలకకు బోయిరి. బ్రిటామాక్సు యుద్ధ మున మామజర్మను టాంకులు గోడ్డుయొడ బోవుచుండగా జాడబడినవి. పరామర్శావారు వారి వెలగించి బోవుచుండెను.

మహాదవ స్కందము మరల నారంభింప బడునని ప్రతిని మిష వెలకురు మాడబడుచున్నది. నిశ్చయముగ యుద్ధవతిత్వరీత గతినిచ్చి బొందుచున్నది. శత్రువులరల నపార సైనికపు మాకల వాపయోగించుట తప్పదు. మన ఫిరంగివాండ్లు మంచి ఆనుకూల స్థలముల గుంపబడుటచే వానశేకవద్దముల నొందు టయు తప్పదు.

కత్తి తమ వైమానిక యుద్ధము.

లండను, ఏప్రిల్ 24:—పరామర్శావారు కార్యాలయ ముద్దకన్న రైటరు విలేఖ: కంప్రీవాత్.—ఇటీవలి వైమానిక యుద్ధమున మనవాగ్గొత్తపద్ధతి నవలంబించిరి. అమి మున్ననకు బోవుటకు దెన శత్రువిమానములు బోవునని గ్రహించి, శత్రువుల కెదురుగ బోక ప్రక్కనుండి వారి మీద విశేషముగ తుపాకుల గాల్పుటకు మన ఉత్తమాధికారి యంత్రము పన్నెను. ముద్దమార్గమైక వెంటనే శత్రువులెల్లు నడచు చున్నదియు తెలుపుచుండుటయే గాక మన వైమానికు శత్రు వైస్యములకు బండ్లను ఎరింపసాగిరి. మొదటి రెండుగోజు లును నుడిగాలము వారి కిండుక ఆపారతరము గలిగించినవి గాని 21 వ తేదీని వాగ్దన్నుచున వైమానిక యుద్ధ మొసరించిరి. ఇంతటి భార తమ వైమానికయుద్ధ మిదివర కెన్నడును జరిగి నుండలేదు. జర్మను వైమానికులు పూర్తిగ నోడింపబడిరి. 23 వ తేదీవరకు మేము పరపూర్ణ వైమానికాధికారము గలిగి యుంటిమి. వికారముగోజులు జర్మను వైస్యము కన్నులును చెవులును లేక తిరుగవలసి వచ్చెను. 23 వ తేదీ రివోల్యూషనరీ గారి దళము ముద్దమార్గమున కేరించెను. అప్పటికి చాల కాలాతీతమయ్యెను. శత్రువులు వైమానిక వద్దము చేసిన యాలస్యము జర్మనుల కమూల్యమగు కాలవ్యయముకు గలిగించెను.

లండను, ఏప్రిల్ 24:—పరామర్శావారు మేనికోనియా ప్రకటనను యుద్ధరంగమునకుటన పరామర్శావారు ఫిరంగిదళములు చాల తీవ్రముగ పరివేయుచుండెను. ప్రెస్టెన్ దక్షిణమున శత్రువులు మాధుల యుద్ధమొనరింప ప్రయత్నింపగా మా ఫిరంగిదళము వారిని నారించెను.

లండను, ఏప్రిల్ 24:—నిన్న రాత్రి పరామర్శావారు నము: నామోముకు పక్కయనున హంగార్డు ఎస్. సంకెరీప్రాం తము తీవ్రముగ అన్యోన్య ఫిరంగి యుద్ధము జరిగెను.

లండను, ఏప్రిల్ 24:—పరామర్శావారు ప్రకటనను—నిన్న రాత్రి శత్రువిమానములు ప్యాల్మీనుమీద దాడినలంప నెంచెను. మేము భయంకరముగ తుపాకుల గాల్పిల్చిమి. వారి విమానము లలో నొకటి నో జెంటులార్ద్రావద్ద క్రిందపడెను. అందలి ముగ్గురు వైమానికులను బట్టుకొంటిమి.

శత్రుమూలబలములు తగ్గుట.

లండను, ఏప్రిల్ 24:—ప్యాల్మీనునందలి విలేఖకులను, కణరంగమునందలి విలేఖకులను ఈ క్రిందియంకము నంగీకరించుచున్నారు. శత్రువుల కపార వద్దము గలుగుటవలనను, వారిమూలబలములు చాల కృశించి యుండుటవలనను ఇంక శత్రువు లెంత భయంకరప్రయత్న మొనరించినను మార్చి 21 వ తేదీనాటి యుద్ధమువంటి యుద్ధము సొసరింపజాలదు.

అపస్కందనము నారంభించుట.

లండను, ఏప్రిల్ 24:—జర్మను అపస్కందనము తక్కువకొందిని మరల నారంభమయ్యెను. నిన్నటిలక్ష్యములు స్ఫుర్తముగ చాల తక్కువకనండెను. సమీపముననే యపరిమిత వైనికదళములన్నను ప్రబల వైనికవద్దమునకు భయపడియుండ వచ్చును. విల్లేన్స్ బ్రిటామాక్సు వద్ద జరిగినయుద్ధమునలెనె జరిగి యుండిన ఆర్మెంటియోనువద్ద పాశ్వమైకంలే లాభ మొందుట కంతగ ప్రయత్నించిరో అట్టి ప్రయత్నించి యుండును. నిన్నటికియు ముఖ్యముగ రెండుచోట్ల వారు మీదికి తిరుము కొనినవిచ్చిరి. అంతోకటి కెమ్యేలుమీది కుద్దేకంపబడెను. అవట వారు తిరుగకొట్టబడిరి. విల్లేన్స్ హంగార్డువద్దకుద వారిని రించిరి. అచటి స్థానికముఖ్యప్రదేశమును వారుగ పట్టుకొని మరల పురోగమనప్రయత్న మొనరించుటకు పూర్వము అమి యన్యుకోర్డున కిరువాగులందు నున్న ఉన్నతప్రదేశముల నాక్రమించుకొనుటకును వారి రామరత మొందుచున్నాడు. రెండు మూడు వారములనుండియు బ్రిటిష్ పరామర్శావారు బోరాకుచుండ లేదని విలేఖకులు వ్రాయుచున్నారు.

మిత్రముడలి బలము

లండను, ఏప్రిల్ 24:—ఇకమీద ప్రతివారము ఎన్ని వాకలు లికిగవచ్చు చున్నదియు గమాచారము తెలుపబడదని యు, ఎన్నిటన్నుల ఓడలు వెల్లిడియు వచ్చినదియు ప్రతి 21 వ తేదీని ప్రకటింప బడుననియు నావికాధికారులు తెలిపిరి. క్రిందటి నెల అర్మీ కారణముల వలనను గోల్డ్స్యొయి బ్రిటిష్ వర్తకనాణెల బరువు 21,60,000 టన్నులు మిత్రముడలిని తట స్థితులవి గలన 1,66,000 టన్నులు. 1918 సంవత్సరపు మొదటి మూడుమాసముల వద్దము మొత్తము 11,14,000 టన్నులు. అందు బ్రిటిష్ వారిది 6,82,000. తక్కినవారిది 4,32,000. క్రింద టి మూడుమాసములచే చాలతక్కువ. క్రిందటి సంవత్సరము 4,56, మాసములందలి వద్దము మిక్కిలి ఎక్కువ. అప్పుడు బ్రిటిష్ వారి వద్దము 18,62,000 టన్నుల, తక్కినవారిది 8,75,000 టన్నులు. నెలలలో క్రిందటి ఏప్రిల్ మాసమునందెక్కువ వద్దము గలిగెను. అప్పుడు బ్రిటిష్ వారి వద్దము 16,15,000 టన్నులు. తక్కినవారికి 8,33,000 టన్నులు.

జర్మనుల దారుణయుద్ధము.

లండను, ఏప్రిల్ 25:—నిన్న రాత్రి పరామర్శావారు ప్రకటించిరి.—సోమనకు దక్షిణమునను, ఆల్బెర్టనకు గల ఆంగ్లపరామర్శావారు సతిభయంకరముగ ముట్టడించిన పిమ్మట జర్మను లతి దారుణముగ రంగము నంతటి నెదిరించిరి. ఉదయము 5 గంటలకు శత్రువు హంగార్డు ప్రాంతమును, హేయిలీను వనమును, ఆల్బీక దక్షిణముననున్న నోకాటును ఎదిరించిరిన దినమెల్లయు యుద్ధము జరిగెను. ఇంక ను జరుగుచు న్నది. హంగార్డు ప్రాంతమున నది మిక్కిలియు దారుణముగ నున్నది. శత్రువులు భయంకరముగ నెన్నియోమారు లెదిరించిన పిమ్మట హంగార్డునకు కుత్తరమున నుండు వనములో కాలా గలిగిరి. మేము దాని సతిసాహసముతో గాపాడు చున్నాము. హేయిలీను ప్రదేశమున నుడె యుద్ధ మట్లే ఖైరముగ నున్నది. ఆగ్రామమునకు తూర్పుగ కిఖరము మీదికి శత్రువు లెన్నియో సారు లెత్తినవిచ్చిరి. అన్నిసారులును వారిని తరిమివైచితిమి. ఇ.కను దక్షిణమున ప్రతియుద్ధముల నొసరించి శత్రుల తరిమి తిమి. నినికాటువనము వద్దకు 30 వ కొండవద్దను గూడ జర్మను ప్రయత్నములు విఫలము లయ్యెను. రెండుకు పూర్తిగ మాస్వాధీనమున నున్నవి.

అదేను, ఏప్రిలు 24:—బాప్టిస్టును నుండి వీక్షించి
 బైబిల్ గ్రాము కంపెనీచే రిట్లు తండ్రి నంపుచున్నాడు. స్పెయిను
 రాజుబారులతో బాగుగ పరిచయముండి వారితో గలసి
 తిరుగుచున్న వారు స్పెయినునను జర్మనీకిని ఇంక విరో
 ధము గల గతమానదని నమ్ముచున్నాడు.

కైరాస్తి

బొంబాయిలో పౌర సభ

గాంధీ లిలతు గాంధీ ఉపన్యాసములు.

మొన్నటి మంగళవారము సాయంత్రము బొంబాయిలో గాంధీ జి. జి. పటేల్ గారి ఆధ్వర్యమున బొంబాయి పౌరులసభ జరిగినది. సభాక్రమము ఇందుమించుగా సంతయు మరాటి గుజరాతీ భాషలయందు జరిగెను. జి. జి. పటేల్ గారి సభ్యత్వ స్థానమునకు నియోగించు తీర్మానము ఆమోదించబడినతరువాత పటేల్ గారి సభ్యత్వ స్థానము నధిష్టించి కైరాస్తి నిట్లు ప్రముఖుడై, తామును గాంధీగారి హృదయ కైరాస్తి యందు సంచారము చేసి కైరాస్తి తులకు న్యాయము గలుగలేదని తాము నిశ్చయించితిమనియు, మొదట కైరామండలవాసులు ప్రభుత్వమువారి కట్టి పెట్టగా, కలెక్టరువారూ సంవలసినదని ఆర్జీ తీర్చివేయబడెననియు, తరువాత ఆర్జీ కలెక్టరుకు సంపిన వెనుకకు గూడ పన్నులు వసూలు చేయబడుచుండెననియు చెప్పిరి. కిస్తుల వసూలు డి. సె. బి. రి. కేసు ప్రారంభమయ్యెను. వారు కైరా మండలమున పోయి చూడగా, పంటలు నాలుగణాలకు తక్కువగా నుండెను. వెంటనే వారును మతి కొందలును కైరా కలెక్టరు కట్టించి స్వయముగా కలెక్టరుతో మాట్లాడగా విచారించెదమని కలెక్టరు గారనిరి. ఈ విషయమును విచారించెదమని చెప్పియు కలెక్టరుగారు కిస్తుల వసూలును గూడ జరిపించుచుండిరి. గుజరాతీ సభ వారు కూడ వైరులను చూచి వైరులు చెడెనని నిశ్చయించి ప్రభుత్వమువారి కట్టించి ప్రభుత్వము వారి యొద్దనుండి ఉత్తరవులు వచ్చునట్లు కిస్తులను చెల్లింపవలదని కైతులతో చెప్పిరి. కైతులు కిస్తులను చెల్లింప కూరకుండగా ప్రభుత్వము వారు రాష్ట్ర సభ్యులనుగూడ నొక ప్రకటనమును గావించి తమచర్యను విశదీకరించిరి. గుజరాతీ సభవారి సలహా "న్యాయనిర్ణయమును, దుష్టాచారమును లనియు," 175000 రూ॥ ల కిస్తునుమట్టుకు నిలుపుదలచేసెదమనియు ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిరి. కాని కైతులు 23 లక్షల మొత్తపుకిస్తును పూర్తిగా నిలిపియుంచవలెనని ప్రార్థించిరి. జి. కె. పటేల్ గారును, పటేల్ గారును విచారించి యుండనిచో ప్రభుత్వమువారి కిస్తులను నిలుపుదలచేసి యుండదు. ప్రభుత్వమువారు వైవిధ్యము ప్రకటించినతరువాత గాంధీ, డి. వి. నాథాచార్య, జి. కె. పటేల్, పటేలు గార్లు దయాతులగు గవర్నరుగారిని సందర్శించి న్యాయమును బడయ ప్రయత్నించిరి గాని ప్రయోజనము గలుగలేదు. రెండు దినములలో జవాబు పంపెదమని ప్రభుత్వమువారు చెప్పిరి. జవాబు ఆశాభంగమును గలిగించెను. ఈ కష్టములనుండి కడలేరుటకు సత్యాగ్రహములకంటె ఇంకేముపాయమును లేనందున అందఱును సత్యాగ్రహవ్రతములను బూనుట కిష్టపడిరి. ఇంకొక విచారణయందును పంటలు 4 అణాలకు తక్కువగానే పండెనని తేలెను. అనేకాధికారులను సందర్శించినను ప్రయోజనము కలుగలేదు. గాగ్రహాధిపతి వేసినతక్కువైన సరియనియు, గాంధీగారి లెక్కతప్పనియు ప్రభుత్వమువారినిరి. కనుక విధిలేక సత్యాగ్రహవ్రతము నవస్థింప వలసివచ్చినది. సత్యాగ్రహమునకు విముఖులగు ప్రముఖులగుటలు బొంబాయియందు గలరు. ఈ కష్టములనుండి కడలేరుటకు ముఖ్యము మార్పుచేసి వారి నడిగినను, వారేమయు ఉపాయంతరమును చెల్లలేదు. కైతులు తప్పుపడిన ప్రభుత్వమువారు పట్టుపట్టి యుండగా సత్యాగ్రహవ్రతము తప్ప ఇంకేమార్గమును కన్పడలేదు. సత్యాగ్రహవ్రతమును బూనవలెనని కైతులకు సలహా యియ్యబడెను.

అనంతరము పటేలుగారు జిన్నా గారి యొద్దనుండియు, డి. వి. నాథాచార్య యొద్దనుండియు వచ్చిన సానుభూతి తేజులను చదివి గాంధీగారి సుపర్యవేషమును కోరిరి.

గాంధీగారు

గాంధీగారు రుద్రసేనుచు కైరాలో జరుగుచున్న పోరు బయటినుండి ప్రాకార ఆందోళనమునకు సంబంధించినది కాదనియు, అంతయు ఆజిల్లాలోని జనులకు సంబంధించినదనియు చెప్పి యిహాయనకు స్వరాజ్యవాదులే కారణులగు కొందఱి అధికారులపాదములను ఖండించి, ఆజిల్లా కర్మసానుకులవలననే యీ యుద్యమము ప్రారంభింపబడినదనియు చెప్పిరి. సత్యాగ్రహవ్రతమును వీరే ప్రారంభింపలేదు. కాని ఈవ్రతము గొనుటకు అవసరము గలిగించు ప్రథమ ప్రయత్నములు వీరికలన గలిగెను.

గాంధీగారింతవఱకును ప్రభుత్వము వారికి విరాటగరించు ఉద్యమమును దేనియందును బాల్సాన లేదు. ఇంక ముందును బాల్సాన నని గాంధీగారినిరి. కాని కైరా మండలములోని ఉద్యమము వేరు. గాంధీ పరేక్, పటేల్, గాంధీగార్లు తో ద్వైతరా యని వ్యవసాయకులు అనుగగా, వారు సత్యమును గనుకొనుటకు విచారణకు పూనుకొనిరి. ఇన్ని ఆర్జీలను విజ్ఞాపనలు, సమర్పించబడి ఇందఱిటి ఇన్ని విచారణలును జరిగిన ఉద్యమమును దేనిని గాంధీగారు చూచియుండ లేదు. పరేక్ పటేల్ మున్నగు గుజరాతీ సభాప్రముఖులు విచారణ సల్పి వాస్తవముగా కైరా యందు ప్రజలు కష్టము ననుభవించుచున్నారనియు, పంటలు 4 అణాల విలువకు తక్కువగానే పండెననియు నిశ్చయించిరి.

ఈ స్థితిగతులు అధికారులకు తెలియునట్లు చేయుటకు సమస్త ప్రయత్నములు చేయబడెను. ఈవిషయమున గాంధీగారు స్వయముగా అనేకాధికారులను దర్శించిరి. దీనివలన సేమియు ప్రయోజనములేక సత్యాగ్రహవ్రతముతప్ప ఇంకేమియు ఉపాయములేదని తెలిసిరి. సత్యాగ్రహమును బూనుకొనుటకు వైర్యముండవలెను. సత్యాగ్రహముననుష్ఠించినవారు వ్రతానంతరము పవిత్రులుగను, విశేష ప్రముఖులుగను నగుదురు. పోరు సల్పుటకు న్యాయమును ఆధారములేదని అనుష్ఠించుటకు వీలులేదు. ధర్మముకొరకును న్యాయముకొరకును పోరుచున్నామని తోచినది ఎవరును సత్యాగ్రహమునకు బూనుకొని దానివలన గలుగు పలుకష్టముల ననుభవించ నిర్ధరపడరు. కైరామండలమున సత్యాగ్రహపు పోరునందు పురుషులే కాక స్త్రీలును పాల్గొనిరి. తమభూములుపోయినను, కుటుంబ జప్తుచేయబడినను, ఇంకెన్నికష్టములు గలుగవచ్చును తమ పురుషులు సత్యాగ్రహ దీక్షనుండి చలించకుండునట్లు చేయుదుమని కైరామండలములోని వారి ముఖులు సలిపిన సభలను గాంధీగారు నేక స్థలములందు జూచిరి. సత్యాగ్రహము నిజముగా పవిత్రమగుపోరు, కైరాప్రజలు తృప్తిచెందలేజాలరు. ప్రస్తుత యుద్ధసమయమున ప్రభుత్వమువారి కెంతయైన తోడ్పడియుండెదవారు. కైరామండలపు వ్యవసాయకులు భాగ్యవంతులకుట తప్ప. వారియొద్ద సామగ్రితగా ఉండనేయుండదు. ధాన్యమైనను అంతగా లేదు. ఇట్లుండగా వారు భాగ్యవంతులను తేల్తు? కైతులనుండి ప్రభుత్వమువారు కోరినధనమును బొంబాయిలోని లక్షీపుత్రు లెతులభముగా నొసంగలరు. కాని అది ఈస్థితి లకు దగియుండదు. ప్రస్తుతము కష్టముతోలగినను ఇంకముం దిట్టికష్టము రాకుండ ఇది చేయబడదని కైతు లెఱుంగుదురు. ఇంకముం దిట్టికష్టము రాకుండలేయుటకే యిప్పుడొక్క కష్టము లైన ననుభవించుటకు కైతులు నిశ్చితులైరి. కైరామండలపు కైతుల కీవిధమున తోడ్పడినచో ఇతరమండల వాసులను పన్నులను నిలుపుదల చేయవలయునని ఆందోళనను సల్పుదురని ప్రార్థనగా రు చెప్పి యుండిరి. అట్లు గల్గుట యే తమయిష్ట మనియు, అందుకొక సత్యాగ్రహవ్రతానంతరమునే రాటుచేసితిమనియు గాంధీగారినిరి. ప్రభుత్వోద్యోగులు వైరులవిలువల విషయమును న్యాయబుద్ధితో చూడవలెనని కైతులు సవినయముగా ప్రభుత్వమువారికి మనవిచేసికొని యుండిరి. అట్లుచేసినచో తాముఎప్పుడోకలెంతోమమతో పన్నులను చెల్లించెదమనియు చెప్పిరి. సత్యాగ్రహవ్రతము మూలమున ప్రభుత్వమువారిని చీకాకుపయట మనపనికాదు. బొంబాయిలోని శ్రీయంతులు ఈసామగ్రితు చెల్లించెదమని చెప్పిరికాని కైతులు ఈసహాయమునకు వారికి ననుసరించుచు ప్రస్తుత సమయమున ఈకష్టముల ననుభవించుటండినచో కష్టమౌతుమే యుండదని తెలిసిరి. బొంబాయిలోని శ్రీయంతులు ఆయాగ్రామములకుపోయి కైతులతో మాట్లాడిన బాగుండును. సభ యందున్నవారి సత్యాగ్రహవిషయములను గూర్చి యోచించవలెనని గాంధీగారు కోరిరి. ఎట్లైనను ప్రభుత్వమువారి యెడ అమర్యాదకు గలిగియుండ దగదు. ప్రభుత్వమువారి యందు న్యాయబుద్ధిని ప్రోత్సహింపజేయుటయే మనపని. అందరును సత్యాగ్రహవ్రతము నవస్థింపవలెనని గాంధీగారు పదజేసి చూపించిరి (సశేషము)

(బొంబాయికాగ్రానికల్)

హోమయూ రాయబారులు ఇంగ్లండు వెళ్లుటకు వీలలేకుండ నుత్తరవులు పాలించినందున బాపట్ల స్వరాజ్యసమితి వారు 22 వ తేదీన వెల్దబజారునందు సభచేసి నాలుగుశీర్షా నములను జరిపిరి. చొరగుడి వేంకటాద్రిగారును మాతమంత రాష్ట్రగారును, కొంకణి యువర్యసింగిరి.

యధాసభ.

ఇప్పుటికి తెలిసినంతవరకు ఈ క్రిందివారు ఢిల్లీ సభా ప్రతినిధులుగ బోయెదరు.

సంస్థానాధిపతులు:— కైకాస గారు, కాశ్మీరము, కచ్చి, కోల్హాపురము, కూచి బీహారు, కపర్దలా, పాటియాలా, గ్వాలియరు, ఇందూరు, బికనీరు, జమశూరు మహారాజులు; భూపాలబీక్షము; నవనగరపుటాముగారు; ధోల్పూరు రాజా గారు.

రాష్ట్ర ప్రతినిధులు.

మదరాసు:— దివాను బహద్దరు రాజగోపాలాచారి యారు, ఆర్కాటు యువరాజు, సర్ శివస్వామి ఆచార్యుర, బొబ్బిలిరాజు, డాక్టరునాయరు; పి. రామరాయణంగారు; సి. పి. రామస్వామి ఆచార్యుర, సర్ బెన్నెర్సే మంటరు, కస్తూరిరంగయ్యంగారు, గిల్బర్టు గారులు.

బొంబాయి:— సర్ ఇబ్రహీము రహింతులా. సర్ దోరబోతాతా, సర్ నారాయణచంద్రాచార్యుర, ఆర్. పి. పరంజీ, గులాముహమ్మద్, హిడియతుల్లా, మహ్మోదానదాసు రాష్ట్ర, ఎం. కె. గంధీ; పి. ఆర్, కేడెలుగారులు.

బెంగాలు:— సర్ సత్యేంద్రసింహ; ముర్షదాబాదు నవాబు, మైమెస్సెంగు రాజా, సర్ రాజేంద్ర ముఖర్జీ, వ్యోమకేశ చక్రవర్తి, అంబికావరణ ముఖోపాధ్యాయ, ఆనంద చంద్రరాయ, డల్మియా, ఇ. క్రమ, డాక్టరు ఎస్. కె. మల్లిక్ గారులు.

సంయుక్త రాష్ట్రములు:— జహంగీర్ బాదు రాజా, వారణాసి రువారసాయిబు, సి. వై. చింతామణి, పండిత జగన్నాథాచార్య, లాలాజంకీ ప్రసాదు నవాబు ఆబ్దుల్ మజిదు, టి. సిక్తర్స, సర్ జానా క్యాంపుబెల్లె గారులు.

పంజాబు:— రాజా దల్లిత్ సింగు, రాజా సరేంద్రనాథ సర్దారు, గజ్జానుసింగు, లాల్ చంగు, భానుబహద్దరు ఫస్తి ముస్సే, హార్వింద్ సింగుబక్షి, మా. కర్తీ, సర్ ఉమార్ నాయకు భాను గారులు.

బీహారు, ఒరిస్సా:— దర్భంగ మహారాజు, హర్ సింగు ఇమాము, మధునాథన దాసు, భూపా మహ్మదు మర్ పురేంద్ర నారాయణసింహ, ద్వైమను మహారాజు, డల్మియా ఎ. బరను వైకు, ఎస్. ఎల్. హన్మంతుగారు.

మధ్యరాష్ట్రములు:— ఖాజీ జహిందారు, రా. బి. కె. జి. డాల్మి, రావుసాహెబు మధురప్రసాదు, లెట్టి నెలలు కర్నూలు గోస్వలెలు గారులు.

అస్సాము:— రా. బి. నరేంద్రాచార్య, ఆసిదరు సమ్యక్, అబ్దుల్ మజిదు, రాజేంద్ర నారాయణ తాడగి గారులు.

పశ్చిమోత్తర ప్రదేశ్:— సయ్యుద్దీన్, ఎస్. ఇ. వియ్యగారులు.

ఢిల్లీ:— రా. సు. యేకేలాల్, పిర్ డా మహ్మదు హస్సేను గారులు.

సామ్రాజ్యకాసన సభ్యులలో సభకు బోవువారు:— రా. బి. వి. ఎస్. శక్తి ప్రసాదశాస్త్రి, జి. జి. పటేలు, మరేంద్రనాథ బెనర్జీ, రాయ సీతానాథరాయ, పండిత మదన మోహన మోక్షకాండ్య డాక్టరు తేజబహద్దరు సామ్రా, సర్దారు, నుందరసింగు, మ. బి. డి. యా. మాంగు బా, కృష్ణ సాహి, కామినీ మహారచందు, గజేశ్ శ్రీకృష్ణభగవత్, కె. వి. రంగస్వామి ఆచార్యంగారు, రాజా శ్రీరాంపబసింగు, కనికారాజు, విష్ణు దత్తకుమారు, అ. డి. ఆలీఖాను, ఎం. వి. జిన్నా, అబ్దుల్ రహీము, నవాబు ఆలీఖాదరి, మహమ్మదాబాదురాజు, మజ్రూహ్ మల్క్, ఎం. ఎస్. హక్, సర్ ఫజల్ ఖాయి కరీంఖాయి, మహ్మదు హఫీ, జుల్ ఫిక్రు ఆలీఖాను, కెప్టెను అజిజ్ ఖాను, సర్ గంగాధరచిట్టావిను గారులు.

హిందూజాతీయసంఘటి అడ్డుపెట్టుబడలలు మాడ్చుకారును సభకు బోవువారు.

గుంటూరుజిల్లా పట్టణతాలూకా కాపురు గ్రామము నందు శ్రీమత్కా-రయ్య క్రి. స. ప్రైవేట్ పబ్లికేషన్ సాను సీతారామ ల కల్యాణమహోద్యమము జరుపుచును. అనంతము బ్రాహ్మణులకే కాక అన్ని జాతులవారికి విరామములేక మృత్యువు దాన మొనర్ప బడినది.

గుంటూరుజిల్లా కేవలతాలూకా కాపురు గ్రామము నందు సీతారామంధ్రగంధాలయమును నెలకొల్పిరి.

The Great War.

(c)
(Reuter's Agency)

Great Britain British Raid on Belgian Coast.

Germans Completely Surprised. Seamen's Story of the Fight.

LONDON, April 25.

(5.50 A.M. - Nothing in the naval war hitherto has aroused such enthusiasm as the Ostend Zeebrugge raid which is hailed as ranking with the most gallant operations in the annals of the navy recalling the famous cutting out expeditions of a century ago. A succession of fighting episodes has marked the more aggressive spirit of the Dover command since Admiral Keyes' appointment. But this is the most considerable incident yet recorded. Newspapers pay tribute not merely to the initiative, resource, and daring displayed, but to the fine staff work and elaborate preparations, including rehearsals carried on for weeks. But secrecy was so well maintained that the Germans were completely surprised. The most inspiring feature is the alacrity of the navy to face certain death. The fall of many gallant men is deplored, but it increases Britain's love for the navy. The heroes of the expedition met with a most rousing reception on their return to a south-east port. Moving scenes were witnessed as bodies were landed, then the wounded were carried or hobbled ashore. All were very jubilant despite their exhausting exertions during the night. Six heavy loads of heroes were driven along the seafront to the station. They were in the highest spirits shouting: "We are the block lads". The men were very reluctant to talk beyond saying that they had accomplished their mission. Some said they were landed for an hour and subjected to terrific machine gun fire which was returned with interest. Some of the special gangways were broken and one Gallipoli veteran said while it lasted it was much better than the landing at the Dardanelles. The return was carried out in a most orderly manner on a given signal. When they returned to the cruiser they found their decks torn up by enemy fire, and few of the crew escaped injury. Members of the landing party affirm that they destroyed every gun on the mole and destroyed all its sheds, exploding stores and munitions. Some assert that the Germans shouted, "It is the Americans," and bolted from batteries whose guns were then destroyed, while other marines attacked the sheds with their mortars. It was also affirmed that the dock gates of Zeebrugge harbour were blown up. Some destroyers actually entered the harbour and took observations and boarded some anchored German destroyers cutting the crews when they hurried up from the hatchways.

German Destroyer Sunk.

One German destroyer trying to leave was rammed and cut in two and sunk. Naval experts believe that the results of the raid will be of paramount importance, not merely sealing the Zeebrugge harbour's neck, but because the raid was probably connected with contemplated greater operations. They point out that the success must be judged not merely by material, but moral results for, while appealing to the traditional fighting spirit of the navy, it showed the enemy that he can be attacked as well as be attacker. The German navy has been boasting of its initiative, but it has attempted nothing so daring. Following the Kattegat and Heligoland sweeps this raid is assumed to shadow continued liveliness on the sea.

The Fog Screen Invention.

The "Daily Express" understands that the officer mentioned by Sir Eric Geddes as killed was wing commander Frank Brock, son of the fireworks manufacturer.

Explosions Heard at Dover.

The naval raid gunfire was heard at Dover and the explosion of the blocking vessels shook the town. The crowd cheered the returning warships.

Heroes' Stories of Operations.

LONDON, April 24.

In an interview with the representative of the "Chronicle" several of those who took part in the Zeebrugge raid confidently asserted that they caught the Germans napping, giving as an instance how men of the destroyers found guns covered with tarpaulins. During the whole operation, rain poured down. Those who took part confirm the destruction of the lock gates and state that they saw the waters of the canal rushing out and the ships inside straining at their hawsers. A Gallipoli hero said, as far as noise was concerned, the explosions on the mole and the hurricane of crashing shells made a ten-fold hell. It appears that the lost British destroyer was one of those which entered the harbour and daringly began torpedoing German destroyers lying under the shelter of the mole. It was ultimately sunk by terrific point-blank gunfire. Owing to the mist and rain, the attacking ships got within half a mile of the harbour before picking up the mole light.

Discovery of Attackers.

The German defenders discovered the British just as they were locating the mole light and a blaze of starlight brilliantly illuminated the attacking cruiser, whereupon the enemy concentrated a terrific shelling of all calibres, including seventeen inchers. Although hit, the cruiser steamed on and was seen to round the head of the mole and reach the harbour. The cruiser got alongside the mole and landed a large party of men accompanied by marines. Some of the special gangways were broken by shellfire increasing the difficulty of disembarkation, while the raiders were given a heavy reception by machine guns. One by one the guns on the mole were destroyed and flame throwers attacked munition stores etc. The mole contained valuable seaplane hangars, a large railway shed, ammunition sheds, naval store sheds, and bristled with guns.

Meanwhile covered by the operations proceeding on the mole, block ships approached the harbour, were anchored at the entrance and sunk within twenty-three minutes.

The Return of the Attackers.

When the landing parties had completed their work, remaining ashore for an hour, the men were taken on board at a given signal and the damaged cruiser began to return. Among the hundreds of shells fired at her, one seventeen-inch shell had struck her upperworks forward, injuring her steering gear. She signalled for the escort ship's assistance, but under her own steam managed to reach the protecting cruisers.

An eyewitness said when he saw the damage, he could scarcely have believed it possible that the cruiser could have floated. When coming out of the harbour, flames shot from her funnel ten feet high. In spite of her years, she must have made the fastest time she ever performed. Full details of how the attacking ships could reach harbour and effect the return journey, in spite of the closeness of the range, have not transpired, but was doubtless due to the efficiency of the smoke screens mentioned by Sir Eric Geddes.

Concrete Ships' Crew's Narrative.

The crew of a concrete ship which took part in the Zeebrugge affair state that the attack opened by a shot from the "Vindictive" smashing the light house on the mole when a beam of light came round. The ship had two boats. One of them was smashed and the crew jumped into the other when the ship was sinking. The boat was packed with men and was heavily fired on even with nine inch shells, but safely reached the "Vindictive". It is stated that the Union Jack was left flying on the mole.

Aircraft's Observations.

(9-30 P.M.) - The Admiralty states that following yesterday's operations, aircraft carried out observations and bombardments. Owing to clouds the machines descended to fifty feet and observed a clear break twenty yards wide at the inner end of the Zeebrugge mole. A sunken object was seen lying between the piers at Ostend blocking the greater part of the fairway. Numerous bombs were dropped on objectives on the shore.

Recognition of Services.

The Press Bureau states that Vice Admiral Keyes has been promoted to a Commandership of the Bath in recognition of his services in the Zeebrugge operation. Lieut. Carpenter, Commander of the "Vindictive," has been promoted to Captain.

Landing at Zeebrugge Described.

The landing at Zeebrugge is described most graphically by two officers of marines. They said it was a damned desperate adventure carried out with dare-devil dash and courage. All vessels large and small formed, a bank of artificial fog stretching from Zeebrugge to Ostend. When the flares discovered the stratagem they put up shells. Then we steamed through the cloud and got hell. All marines were on the deck of the "Vindictive" and exposed to very rapid shell fire but they carried on. When we reached the mole we found that of fourteen piers or gang ways fitted to the "Vindictive" for landing only two were usable. Both were damaged and shaky but we swarmed out by them shouting "Over you go royals." We lost heavily in landing for the shellfire was terrific. After reaching the first ledge of the mole we had sheer drop of twenty feet before we could get to grips with the enemy. It was raining hard making matters worse. Eventually we lowered down ropes and rope ladders. Two German destroyers alongside the outer mole shelled the "Vindictive". A number of their crews swarmed up to attack but stopped when they saw our bayonets. We charged and cleared the space. Then we rushed to the first destroyer throwing in fifty grenades. Last we saw of her was that she was sinking. We were unable to reach the other destroyer the "Vindictive" had three howitzers forward and amidships. Before we left her foremost gun-crew was wiped out three in succession by the enemy fire but the gunners maintained fire from pom-poms, howitzers and trench mortars. After bombing the destroyer we formed up and forced the way ashore at the point of the bayonet. We charged and killed or scattered the crew of the gun ashore capturing the gun. It was awful to hear above cannonading shrieks of the wounded and dying. Meanwhile the "Vindictive" continuously engaged the shore batteries when we were signalled to withdraw as the blockships were sunk and the object accomplished. The "Vindictive's" upper deck when we returned was a horrible sight. It was absolute chaos and slippery with blood. All around were dying and wounded and shrieks were heartrending. The Captain of the "Vindictive" was absolutely cool in manoeuvring very skillfully through the storm of shell and got her safely out covered by another smoke-screen. As we steamed down the Channel we met at daybreak Keyes flagships and Keyes signalled well done "Vindictive." Both the crews cheered themselves hoarse as they passed. Keyes later addressed the remnants of the battalion of the Dover Pier and told us that the whole operation had been most successful. He added that one of the finest achievements was the work of submarines which placed ten tons of explosives under viaduct connecting the mole with the shore preventing reinforcements from coming.

Indian Water Power.

Government Investigation Urged.

LONDON, April 19.

Addressing the Society of Arts, Lord Lamington referring to the industrial development of India said: "There were tremendous supplies of water for factory power in the southern part of the Bombay Presidency and suggested that the Government, make a complete survey of these and other sources, in view of their conversion for mechanical purposes."

The engineer Mr. Alfred Dickinson suggested that the Government of India immediately undertake a complete investigation of possible sources of water power in India. The information obtained should be available for public use. A preliminary estimate of the cost of the Koyana river scheme showed it would be a thoroughly sound commercial proposition. Hitherto the investigation of the possibility of utilising power for power and purposes of irrigation of Lake Periyar in Madras, showed that a thoroughly workable scheme for the manufacture of nitrates on a large scale could be established. Power could be obtained from the Baridob Canal and Dudsagar Falls and there was every reason to believe that very considerable power could be secured from many parts of India.

Reform of Second Chamber.

Conference Report Issued.

LONDON, April 24.

The report of the conference presided over by Lord Bryce on the reform of the Second Chamber has now been issued. It recommends that the Second Chamber shall consist of two sections. Firstly of two hundred and forty six persons elected by panels of members of Commons distributed in geographical groups and secondly of persons chosen by the joint standing committee of both the Houses and numbering about one-fourth of the whole of the Second Chamber excluding ex officio members. The term of office of member of the second Chamber will be twelve years and one-third of the members will retire every fourth year and their places will be filled by election. The Peers who are not members of Second Chamber will be eligible to sit on commons. The Clergymen of the Church of England, the Roman Catholic Church also the Church of Scotland and the Protestant Episcopal Church of Ireland will be eligible for election. If it be decided that the members of the Second Chamber be paid payment shall be same as for commons. The Second Chamber will not be empowered to amend or reject the financial bills. A bill which is claimed to be a financial bill may be referred to the appointed authority which will be elected at the beginning of every session and will consist of seven members of each house. When the two Chambers disagree the bill may be referred to free conference of both houses consisting of thirty members who shall report simultaneously to both Houses the suggested basis of agreement. Under geographical group system Scotland shall be entitled to thirty seats in the Second Chamber, London and Lancashire each to twenty-seven, Yorkshire to twenty-four, Wessex to eighteen, Wales and Monmouth South-eastern district, South Midlands, East Anglia, Southwest Midlands Northwest Midlands, East Midlands and Northern district each to fifteen. In the representatives of Ireland are included they will number twenty-seven taking a total of two hundred and seventy-three. The report is a majority one Lord Loreburn and Sydenham and Mr. Scanlan dissenting. The Duke of Rutland, Lords Lansdowne, Dunraven, Loreburn, Balfour, of Rurleigh, Sydenham and Hugh Cecil and Sir George Younger held it improbable that election by groups of commons would produce a body of men possessing attributes of the Second Chamber.

Attendance at Imperial Conference.

Australia Mobilising Home Service.

LONDON, April 25.

MELBOURNE. - In the Senate Mr. Millen, Minister of Repatriation, replying to a question regarding the proposed attendance of the various Dominions' opposition leaders at the Imperial Conference, said he had been informed that Sir Wilfred Laurier would not accompany Sir Robert Borden. The Governor of Victoria has decided to present the King's shield to the Munipality which has provided most recruits. It is reported that the Commonwealth is about to mobilise for Home Service trained men and volunteers aged between twenty one and fifty.

Very Rare Courage.

Deeds Which Won the V. C.

LONDON, April 25.

The award of three new Victoria Crosses is announced. They include Lieutenant R. F. Hayward, Wiltshire. While commanding a company, he displayed almost superhuman endurance and very rare courage. Although badly wounded in the head and defended on the first day of the operations, his arm shattered two days later, and subsequently again seriously injured in the head, he refused to leave his men until he collapsed. Although the enemy were incessantly attacking, he continued to move in the open from trench to trench, absolutely regardless of his own safety, concentrating entirely on reorganising defences and encouraging his men. The complete failure of many most determined attacks on his trenches was almost entirely due to his magnificent example and ceaseless energy.

British Food Situation.

Farmers Committee's Good Work.

LONDON, April 25.

Mr. Prothero addressing a meeting of farmers at Oxford paid a tribute to the work of farmers' committees in increasing the supply of home grown food by the sacrifice of grasslands. He was now able to say that the country was saved from famine whatever submarines might do.

N. Z. War Loan Contributions.

LONDON, April 25.

WELLINGTON. - In the war loan of nine and a half millions, contributions amounted to eight and a half millions. The compulsory clauses will be enforced to secure the balance of a million sterling.

Recruiting Conference Resolution

Labour's Attitude Towards War.

LONDON, April 24.

MELBOURNE. - The Recruiting Conference unanimously resolved in the time of unparalleled emergency to make the utmost efforts to avert defeat at the hands of German militarism. The resolution urges the Australian people to unite wholeheartedly and secure necessary reinforcements voluntarily. The "Melbourne Age" comments that the result of the Conference gives cause for cordial congratulation. The terms of the resolution may be accepted as a pledge binding each organisation to exhaust its resources to induce eligibles to rally to the colours. Mr. Tudor speaking at a union gathering declared that the Conference had done its best in the interests of Australia and the Empire. Labour was not lukewarm towards the war. They were in it and must stay there.

British Financial Adviser Resigns.

LONDON, April 25.

It is stated that Sir Arthur Roberts, the Financial Adviser to His Ministry, resigned owing to differences with Rothmere.

Irish Home Rule.**Sir E. Carson's Letter to Ulster Council.**

LONDON, April 25.

Sir Edward Carson in a letter to the Secretary of the Ulster Unionist Council says it will be necessary to summon its standing committee at the earliest moment after the publication of Home Rule Bill and he hopes that every available delegate will attend as the position to be taken up will be of the gravest possible character. It will also be necessary to reorganise all the machinery of the province which has been in a state of confusion through war work. This is unavoidable through the action of the Government in raising a burning question forming a breach of party truce.

Allied Shipping.**Change in Shipping Reports.****Review of British and Other Losses.**

LONDON, April 24.

The Admiralty announces the discontinuance of the Weekly Shipping Returns. There will be substituted by information of the gross tonnage of sailings to and from the United Kingdom monthly which will be published on the 21st of each month approximately. Tables of merchant tonnage lost from all causes last month show that the British total was 2,160,000 (?) and the combined Allied and Neutral total 166,000 tons. The losses during the first quarter of 1918 aggregated 1,124,000 tons, of which the British was 638,000 and others 486,000. Last quarter's total was the lowest recorded. The highest aggregate was in the second quarter of last year, when the British losses were 1,382,000 and the others 875,000 tons. The highest month's losses were in April last year, when the British lost 555,000 and the others 339,000 tons. The Ministry of Shipping announces that the tonnage of steam ships exceeding five hundred gross tons to and from the United Kingdom but excluding coastwise and cross-channel traffic was in March 7,296,000 which is the highest since October last year.

LONDON, April 25.

The Italian shipping returns show that arrivals numbered 342 and departures 315. One ship above fifteen hundred tons was sunk.

The Silver Market

LONDON, April 19.

Messrs. Montagu's Silver report says:—Owing to proposed legislation in the United States, possibly involving the stabilisation of the silver quotation there at a high figure, the market here developed considerable firmness. The Shanghai exchange somewhat improved, but quotation still keeps below silver parity.

Western Front**Great German Attack.****Enemy Gains Positions.**

LONDON, April 25.

Last night's French communique says: A furious bombardment of the Anglo-French positions south of the Somme and on the Aves was followed by a German attack in great force on the whole front. The enemy at five in the morning attacked the Hangard region, Hailles wood and Senecat, south of the Aves. The battle lasted all day and continued. It was particularly desperate in the Hangard region. The enemy after a series of furious assaults gained a footing in the woods north of Hangard, also in the eastern outskirts of the village which we are defending desperately. The struggle was equally violent in the Hailles region. Several assaults on the ridge past of the village were shattered by our fire and counter-attacks further south. German attempts at Senecat wood and Hill 82 failed both remaining wholly in our possession.

Enemy Attack Important Positions.

LONDON, April 24.

Reuter's correspondent at British headquarters telegraphing this evening says:—Two enemy attacks against important tactical positions in parts of the line widely asunder were launched this morning. The first was against Drancourt at the foot of Mont Kemmel which the French troops have been defending. The enemy gained an initial advantage but suffered so heavily that he was unable to press the attack and the situation was restored. The second attack against Villers-Bretonneux followed by a violent bombardment by gas shells. Two enemy divisions assaulted from the direction of Domard Road and penetrated our line of posts and gained a footing in the outskirts of Villers Bretonneux. The battle is still in progress. The enemy's objective has certainly not been gained. Coinciding with this operation, an attack was delivered against the French between Castel and Hailles near Hangard but it failed to attain its known objective. This morning the enemy endeavoured to push forward the line south of the Clarence River but was repulsed. So effective was our rifle and machinegun fire that the enemy was beaten back without giving battle. In the attack on Bretonneux three German tanks were seen advancing along the road with infantry following.

A renewal of the great battle was hourly expected, nevertheless the opening stages have been awaited with intense interest. Apparently fighting is developing with great rapidity. The enemy is again employing huge masses and is certain to suffer immense losses, because our gunners are most advantageously posted.

Severest Air Battles.**German Air Service Thoroughly Defeated.**

LONDON, April 24.

Reuter's correspondent at the French headquarters telegraphing to-day says:—In the recent battle our airmen were assigned a new role. Our high command had foreseen that the enemy's advance would follow the roads leading towards Amiens and consequently reinforcements of battle squadrons were directed at the bank and had

face the line of the enemy's progress. Immediately battle was engaged our air squadrons not merely reported movements but delayed them by attacking troops and trains. During the first two days of the battle mista prevented activity but on 23rd March ensued the severest air battle yet fought. The German air service was thoroughly defeated and until 29th March we had unchallenged mastery of the air. For a week the German army was without eyes and ears. On the 29th March Baron Richthofen's squadron appeared on the battlefield but it was then too late. The delay the air service caused to Germans meant hours of invaluable time.

German Account of Richthofen's End.

LONDON, April 24.

AMSTERDAM:—A German official account says that Von Richthofen was apparently forced to land in the enemy lines in consequence of motor defect. He landed smoothly and as he was pursuing an opponent at the time he apparently fell a victim to a chance hit from the ground.

Allied Air Supremacy.

LONDON, April 24.

Reuter's correspondent at British headquarters, telegraphing last evening, says:—Notwithstanding the concentration of men and guns at various points the Germans still refrain from striking. Prisoners report that there is much sickness and an epidemic of trenchfoot, adding that rations are inadequate to the needs of the fighting soldiers. An interesting document found thrown light on Baron Richthofen's destruction. It is a request from an aviation group commander to the first pursuit squadron, commanded by Richthofen, and it reads:—"Airman reports that it is impossible to fly over the Ancre in a westerly direction on account of strong enemy opposition. I request that this aerial barrage may be forced back in order that the reconnaissance to the Maricx Dachevillers line may be carried out." More convincing testimonial to our activity in the air could scarcely be conceived. This morning we carried out a successful operation east of the Clarence river with the object of straightening our line.

Villers-Bretonneux Captured.

LONDON, April 24.

(10 35 P.M.) In to-right's communique F. M. Haig says:—After violent bombardment this morning the enemy attacked the whole of the British front and the French on our right. The attack was repulsed. The attack was renewed later in strength against our positions in this sector and the enemy gained possession of Villers-Bretonneux where fighting was severe and still continues. We repulsed other attacks on the north bank of the Somme and northward of Albert taking prisoners. We captured a post northwestward of Festubert which we lost on 22nd April. The German strongly resisted losing heavily. We took prisoners and machineguns. We repulsed strong attack on our new positions eastward of Robecq and maintained our line intact taking prisoners. We also secured prisoners in minor enterprises eastward of the Nieppe forest and in the neighbourhood of Meteren. There was sharp air fighting yesterday. We heavily bombed Merville, Estaires, Steenwerck, Lezardus, Chaulnes railway junction and Ostend docks. We brought down fifteen and drove down two enemy machines. One of ours is missing. Our night flying machines dropped twenty tons on Roulers, Merville, Armentieres, Bapaume, Thourout, Tournai, Courtrai, Chaulnes railway station and Zeebrugge docks. Direct hits were obtained on these targets and several fires were started. All of our machines returned.

Offensive Resumed on a Small Scale.

LONDON, April 25.

The resumption of the German offensive is on much smaller scale than previously. The objectives yesterday were obviously limited possibly owing to the slaughter attendant on headlong rushes but the enemy has huge forces in the neighbourhood and if the local thrust like that at Villers-Bretonneux succeeds advantages will be undoubtedly pushed to utmost as was the case at Armentieres. There were two chief thrusts yesterday one against Kemmel which was repulsed and other against Villers and Hangard where the Germans are evidently anxious to wipe out the local salient and take the remainder of the high ground on both sides of Amiens road before attempting another general advance. Other thrusts were probably diversions. Correspondents mention that no British tanks have been fighting for two or three weeks.

One Enemy Machine Felled.

LONDON, April 24.

(6-50 p.m.)—A French communique says:—Enemy aeroplanes attempting a raid on Paris last night were violently fired on and one of them, a triplane, was forced to land near Nogent Lardant. The crew of three were taken prisoners.

The Fifth Army's Withdrawal

LONDON, April 24.

The withdrawal of the Fifth Army from St. Quentin was the subject of a series of questions in the House of Commons to-day. Mr. Bonar Law said there was not the slightest justification for the suggestion that this portion of the line was taken over contrary to the judgment of General Sir William Robertson & F. M. Sir Douglas Haig. The arrangements were made entirely by the British and French Military Authorities. It was untrue that Sir Douglas Haig had protested against taking over the extra line from the French.

Pessimism in Germany.

LONDON, April 25.

AMSTERDAM:—The existence of a growing feeling of pessimism in Germany owing to the suspension of the offensive and the recognition that the effects of submarine have not borne out their hopes is disclosed by significant articles in the "Weser Zeitung" and the "Kölnische Volkszeitung". The papers, after revealing that the higher command's failure of being discussed in quarters where more sense might be expected, administer palliatives which are obviously officially inspired.

Famous German Airman's Death.

LONDON, April 24.

AMSTERDAM:—The death of the German airman in a military action of Richthofen's death is a deep wound for the entire air force.

Enemy Reserves Diminishing.

LONDON, April 25.

Correspondents in Paris and at the front agree that owing to his immense losses and diminished reserves the enemy's most stupendous efforts cannot produce a blow equal to that on the 21st March. ("C. & M. Gazette").

Employment of Masses Abolished.

The "Daily Mail's" correspondent at the front says that an order signed by Ludendorff and dated 30th March runs:—The idea of forcing success by the employment of masses must be absolutely abolished. It only leads to unnecessary losses. The correspondent adds that Germans no longer pour down on our positions in flood but trickle towards us in a number of insidious streams. Mr. Churchill in a speech to the American Trade Unionists said that the pressure of the great battle had added a million soldiers to their forces.

Losses at Seicheprey.

According to an exchange telegram from Washington General Pershing cables that losses at Seicheprey did not equal those of the Germans which were nearly 500.

German Losses.

A German military writer, Bleibtreu, writing in "Neue Europa" puts that German losses in killed and prisoners on main fronts on the 11th January stood at 4,450,000 and adds that deaths from illness and wounds and losses in naval and colonial fighting make a grand total of over 5 millions. ("C. and M. Gazette").

France**German Longrange Gun.****Whole of Crew Killed.**

LONDON, April 25.

It is stated that a French shell killed the whole of the crew of the German longrange gun hence Paris has not been bombarded for two days.

Central Powers**Why Count Czernin Resigned.**

LONDON, April 24.

AMSTERDAM:—In the Hungarian Parliament Dr. Wekerle said that Count Czernin resigned because he had long felt that he did not possess the King's confidence sufficiently.

Prospects of Speedy Peace.

LONDON, April 24.

A prominent German publicist, George Bernhard, writing in the "Vossische Zeitung" says, it is increasingly probable that a speedy peace will only be obtainable politically. If the war must be ended by the sword, peace can only be dictated in London, and that necessitates time. Britain can only be beaten if the Central Powers continue by understandings to widen the basis of their power by annexations in the east and west.

Two German Powder Factories.**Mysteriously Blown Up.**

LONDON, April 24.

ZURICH:—The Newspaper "Grazepost" states that two large powder factories at Qlesenbach near Salzburg have been mysteriously blown up causing many casualties. Sabotage is suspected.

An Explosion in Austria.

LONDON, April 24.

PARIS—35 were killed and 19 injured, by an explosion at Blumenau powder factory in Lower Austria which was a great centre for the production of picric acid.

German Communications.**War Minister on Difficulties.**

LONDON, April 24.

In the Reichstag, in the course of discussion on railways, a progressive deputy remarked "Judging from the state of things on our railways and the condition of material we are approaching bankruptcy of communications." The War Minister dwelt on difficulties bringing up German reinforcements. The enemy had again found points of vantage of which he was making use thereby necessitating continuation of battle.

Holland**Holland and Germany.**

LONDON, April 24.

AMSTERDAM:—The "Handelsblad" mentions a number of outstanding questions between Holland and Germany which are now the subject of negotiation, including the German method of examining ships for contraband and also the export from Holland of second hand goods to Germany. The paper says that the "sand and gravel" question has not been settled but negotiations were proceeding favourably.

Alleged German Ultimatum.

The HAUGE:—Nothing is known in competent quarters of the alleged German ultimatum threatening to occupy Dutch ports unless certain demands are accepted.

Exports at Standstill

LONDON, April 23.

Dutch shipping from Indies towards British-American ports has been absolutely stopped by Dutch steamship companies who interviewed by Reuter declared that they regarded the seizure of Dutch steamers in Singapore, Hongkong, British India and Australia as violation of the agreement made in February last with British-Indian Governments wherein they guaranteed nonseizure. As regards the whole fleet of Rotterdam Lloyd Nederland and Paketvaart in exchange for Dutch tonnage supplied to British India at low rates British-Indian Government however contradicts the companies version of agreement owing to the companies attitude. The exports to British India and America are practically at standstill. Sugar, rubber and tobacco is suffering badly and British firms are being heavily

ఇండియా పత్రిక నుండి.

తీర్మానములే ఉపసాదించబడి, ఏకగ్రీవముగ సంగీకరింపబడినది. తీర్మానములు రాజప్రతినిధి, ప్రభుత్వకార్యదర్శి, బి. యు.కె. శర్మ, రామస్వామి ఆయ్యరుగార్ల కంపబడినవి.

జర్మనీ

హాలెండు, జర్మనీ రాష్ట్రములు.

జర్మనీ యల తెలియపులు

ఆంధ్రప్రదేశ్ సంపాదక వరంతి.

లండను, ఏప్రిల్ 23:— రైతులవారా స్థానమున కిట్లు తెలియ వచ్చింది:— హాలెండు నాగుండి కొన్ని సౌకర్యములను పొంద జర్మనీయులు వారిలకు ముగిసినందున సుత్తిడి కలిగింది చిరముట సర్వము. వారి కోరికలై తీరున నుండేవో లండను నగరమునకు తెలియకున్నది గాని జర్మనీనుండి హాలెండువారా తెల్లయినను కంకర యినుక యరల గొలిపోవ వారు నిర్బంధించి యుండును. జర్మనీయులు హాలెండును తెలియకుట మామూలై పోయినది. గమక ప్రస్తుతపు తెలియపులలో విశేష మెద్దియు లేదనవచ్చును. కాని ప్రస్తుతమున జర్మనీయుల తెలియపులు కడు కఠినములై యున్నవి. హాలెండున కంకరలై యంపబడినట్లు అండ్లములకు తెలియదు. వ్యవస్థ యంత గంభీరముగాదని ఇటీవలి సమాచారము వలన తెలియచున్నది.

ఇనుక, కంకరముగార్చి ముఖ్యముగ, హాలెండు జర్మనులకు వైరభావము ప్రబలియున్నది యెల్లీ న్యాయమున తెలియవచ్చినది. అధికారుల యున్న గు రాజకీయ వ్యవహారముల త్యాగముగ నున్నాడు. జర్మనీయులు హాలెండున కంకరలై నంపించి నిన్న సాయంకాలము ఇరవతి రలను.

సమాధానము.

అమ్మలెగ్గాను, ఏప్రిల్ 23:— యెల్లీ గ్రాఫ్ ప్రతిక ప్రకటించిన విషయములను గూర్చి హాలెండు వైద్యులు ప్రతిక యిటుల వ్రాయుచున్నది. ముగ్ధ కార్యములకు గాక తక్కిన చదుల నిమిత్తము లింబర్గ ముగ్ధముగ రైలుపై ఇనుక మున్నయును గొలిపోవుటకు హాలెండు వారములంత, జర్మనీ యులు సమాధానపడెను. రైలు నడిమియగు బోవుటను గూర్చి గూడ ముగ్ధమురాష్ట్రమునకు సంధిచేసి కొనినది.

వైరభావము కారణము.

లండను, ఏప్రిల్ 23:— హాలెండువారా ఇనుక యున్న కంకరయున్న గొలిపోవుటకు తమ కఠికారమున్న దని చెప్పుచు అమ్మలెగ్గాను వాటిని గొలిపోవ జర్మనీయులు మరల యెల్లించిరి. పరిశీలులు నూర్చుబెడినది గాన మీకట్టి మాట్లాడెదరు. హాలెండువారు వాదించి నిరపుటకు కలహ మారంభమయ్యెను హాలెండువారు వ్రాయుచున్నది.

రుమేనియా సమాచారములు.

జర్మనీ యల యధికారులను.

లండను, ఏప్రిల్ 23:— రుమేనియా యందలి నూనె గమల విజయమునకు అవిక కాలముననే కొందరు జర్మనీయుల తెర్చుచున్నారు. తన కావ్యమును నూనెలో సుగంధ మింతటి నుండియు జర్మనీవారికి రుమేనియా నుండి లభ్యమగును. నూనె విషయమున జర్మనీవారికి కుండియు ఆమెరికావారివై నాధారపడి యుండెను.

జర్మను సైనికపు మదింపు.

అమ్మలెగ్గాను, ఏప్రిల్ 22:— రెయిన్బాగులో యధ్యక్షులై జర్మను సైనికపు మదింపులను గూర్చి ఇట్లు చెప్పెను. పశ్చిమము నందలి 2/3 వ కంటే దిక్కుము నానుకల గోల్పోయినవి. నష్టములు సాధారణముగనే యున్నవి. కొన్ని విషయములలో నాల వ్యర్థముగనున్నది. అవి వాలకుడు పదాతి దళములందును మరణింపులందును గలిగినది. దెబ్బలు తగిలిన వారిలో పెక్కుమంది ఆప్యదే కణాంగమునకు మరలిరి.

సైనికభలభాసనము.

జర్మనీ ప్రతిక.

అమ్మలెగ్గాను ఏప్రిల్ 23:— అంగ్లేయులు వర్తకులని లోకమున ప్రఖ్యాతి. వర్తకు లిట్టితరున ప్రాణభయముల కర్పించుట అరుదుగాన అంగ్లేయులు ప్రకటించినదియున్నారని వైకాసన సందర్భమున తెలిపియు ప్రతిక వ్రాసెను.

హాలెండు; జర్మనీ

అమ్మలెగ్గాను, ఏప్రిల్ 23:— హాలెండునకును జర్మనీకిని అనేక సమస్యలు గలవని హాలెండు వైద్యుల ప్రతిక వానినన్నిటి ను వాహించుచున్నది. అందునగూర్చి ఉభయుల కిప్పుడు ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు నడచుచున్నవి. నిషేధకస్తువులను, హాలెండునుండి సగమువాడి పంపబడు వస్తువులను జర్మనీవారు పరిశోధించు విధానమున కొకటి ఇనుక కంకర సమస్యయు నట్లే యున్నదిగాని గాయవారము లయకూలముగ జరుగుచున్నది అప్రతిక వ్రాయుచున్నది.

త్యైలీనంధిమార్గము.

లండను, ఏప్రిల్ 23:— బార్బి త్యైలీ హార్డు అను విఖ్యాతి నొందిన జర్మను ప్రతికావచారకుడు “వోస్ట్ జయిటుంగు” ప్రతిక లోక వ్యాసమును వ్రాయుచు గాజకీయముగనే సంధి త్యైలీగ లభింపగల దనెను. వైనికయుగనే యుద్ధము ముగియవలయునన్న స్పందికములు లండను నగరముననే తెలుపబడును. అందుకు చాలకాలము పట్టును. జర్మను మిత్రులు తూర్పునను. పశ్చిమమునకు జయించిన దేశముల వాక్రమించుకొనుచుండుట వలననే బ్రిటనును ఓడించగలరు.

లండను, ఏప్రిల్ 24:— ఆర్మీనియనులు మరల పురోభాగమును స్వీకరించి గాకూను కీతువు తెలియపగ వారిని తరిమివేసినది అట్టియునుండి తంతి వచ్చుచున్నదని ఆర్మీనియను వార్తాసంఘమువారు తెలుపుచున్నారు.

హిందూ దేశమున వర్తితములు

పురోవృద్ధి కందుకున్న సాకార్యములు.

లండను, ఏప్రిల్ 19:— ఆర్మీనియను వారి సమక్షమున నుపన్యసించుచు లామింట్సు ప్రభు విప్లవము:— నీటి సహాయమున యంత్రాలయములను సాధించుటకు బొంబాయి రాష్ట్ర దక్షిణభాగమున విశేషమగు నవకాశమున్నది గాన దొరతనమువారి విషయమున దర్బారు జరుపనగును.

హిందూ దేశమున నిటివలన యంత్రాలయములను నడుపుట కట్టి యవకాశమున్నదియు దొరతనమువారు విచారించనగును. ఇట్టి దర్బారులను అభ్యయెన సమాచార మంతయు ప్రబోధము క్షముగ నుండునట్లు దొరతనమువారు ప్రకటింపవలయును. రొయినానది యంత్రము వాణిజ్యతీత్యా లాభకరముగ నుండునని తేలికది. చెన్న పురయందలి మెయూస పకోవరము మూలమున నీటిస్థాయి యంత్రమున జరుగునదియు విశ్వవృత్తి యేమాత్రము లభ్యమగునదియు విచారించుట యున్నది. ఇటువైపును దొరములను విశేషముగ ప్రయోగించే నవకాశమున్నదని వై దర్బారులలో తేలికది. బేగదూ ఆబు బాబున; దుబుసాగర పతనముల నుండియు విద్యుచ్ఛక్తి లభ్యమగుచు ఇంజనీయరు ఆల్ఫ్రెడు డిక్సను గా నుపన్యసించిరి.

ఆర్థిక సభ్యుని రాజీనామా.

లండను, ఏప్రిల్ 25:— కోదరుమియరు ప్రభువుతోడ కల్పిప్రాయ భేదము సంభవించినందున ఆర్థిక సభ్యుడు సర్ ఆర్థరు రాబిన్సన్ రాజీనామా సేసెను.

బ్రిటిషు హిందూ స్థానముయొక్క

ఆర్థిక స్థితిగతులు.

భోకభండ మిప్పుడు క్రొత్త మార్పులను పొందుచున్నది. కాలచక్రముతో నూతన పరిస్థితులు ప్రచండముగ కలుపుచున్నయవి. సాధారణముగ నాన ప్రస్తుతపు ఆర్థికస్థితి గతులు మనకందరకు కలితలగుచుండును. వారి నెట్లు పెంపొంది జేయవలయునో మనకు తెలియదు. వర్తమానమున నున్న అవకాశములను వినియోగించుకొన నిచ్చ గలదని మనము ఎట్టి సంకోచము లేకుండగ ప్రస్తుతపు పరిస్థితులను కమ్మి మనకు సౌకర్యముగ నుండునట్లు వినియోగించుకొనవలయును. గతించిన విషయము నుగార్చి విచారించ నవలయునెను. కాలము మారుచున్నది. కాలముతోపాటు సాంఘికపు యెగ్గాటులు గూడ నానాటికి ఓడించుచున్నయవి.

ప్రపంచమున మనము నానుటలను తరిగిను వేయవలయును. వాక్యార్థ మన కవరములేను. మన నాయకుల యందు కార్య దక్షత ను కలుగ చేయవలయును. పూర్వమునలే ధనము మూలములులేను. మన పరివాంక్ష కూడ అభినవపద్ధతులను నేర్చుకొనుచున్నాడు. ప్రస్తుతము వ్యవహారములను సమగ్రముగ చక్క తెల్పువారును ఉత్సాహముగ పనిచేయువారును, ముందంజవైచి కార్యనిగ్మావకమునకు బూనుకొనువారును ముందు అగత్యముగ కావలసియున్న వారు ప్రతిజాతియందును విశేష ప్రతిభాకాలురను పరిశ్రమల యందే తరిగిదుజేయుదురు. అటులేనే మనము గూడ మన భారత సోదరులలో ప్రతిభాకాలురను వానిని పరిశ్రమల యందు

ప్రవేశ పెట్టవలయును. దేవాదాస్యము, నిర్ణయించబడిన విధానముల ననుసరించి పనిచేయుట, మంచిగుణములు, అలవాటులు, సింహావలోకనము, స్వానుభవభావము, అన్నివిషయములను సాధారణముగ సంబంధించు భావమును చదువుకొన్న వారియందే మనము అభివృద్ధి చేయగలవారము. ఐరోపాఖండమున ఎవరు జూదినను ధీమంతులందరును పరిశ్రమలందరే నిరుక్తులై యుండుట మనము జూచుచున్నారము. మూలధనము, పనియందు పరిజ్ఞానము నిరంతరము మేధాశక్తికి సంబంధించినవి.

5. వర్తమానమున ప్రతిదేశమందును ఆరోగ్యప్రదేశములందు స్వాస్థ్యము విద్యాలయములను నెలకొల్పు వలయును

ఈ విద్యాలయములందు విద్యార్థులకు నిర్ణీత కాలమున ఆపనిని ఎన్ని ఆవాంతరములు కల్గినను చేసెనెట్లుయు, సక్రమముగ ప్రవర్తించుట, కలకడ, సాంస్కృతికము, వలయుచో అధికారమును చెలాయించుట వ్యవస్థాత్మకములను చక్క తెల్పుకొనుట మున్నగు విషయములను ఆంగ్లేయ పాఠశాలందు బోధించువది అవిద్యాలయములందు కావులముందు ఉపాధ్యాయులు తమ సంక్షణలో నున్నవిద్యార్థులకు నేర్పవలయును. అట్టి నిష్కర్షకమగు దాగ్ధ్యతయలవడి నవో ప్రకృతికాత్మము నిర్ణయించినను యితరకళల నభ్యసించి నను ఉత్తమము కలుగజాలదు. ప్రపంచమందు అన్ని వ్యవహారములందును సాధారణ ప్రతిజ్ఞ ముండుట అరుదు. అందులో మాఖ్యముగ ఆధునిక వ్యవహారములందు సాంకేతిక విద్యా చాతుర్యముకంటె సాధారణముగ అన్నిటియందును సామర్థ్యమును కల్గియుండుటయే చాల ముఖ్యమైనది. సాంకేతిక కాత్మజ్ఞానము వలయుచో కొంత ద్రవ్యమును వెచ్చించి ఒక రిద్దరిని వలసినంతకాలము విచారించవచ్చును. విదేశములకు పరిశ్రామిక విద్యాభ్యాసమునకు గాని, ప్రకృతి కాత్మభ్యాసమునకు గాని పంపబడు యువకులు మశాగ్రబుద్ధియుంతులై యుండవలయు. అందులోను ఎంచినంతవలయును. రెండు సంవత్సరముల కొకసారి 200 మందిలో 10 స్వల్పవేతనములనిచ్చి పంపుటకంటె ఏవో ఒక 12 గురిని ఎంచి విదేశములందున్నంత కాలము విద్యాభ్యాసమున కట్టి కొరంత కల్గవలయునటుల పుష్కలముగ ద్రవ్యసాముమొన్న ముఖ్యము.

పల్లెము లన్నియు ప్రజలచే క్రొత్తిరిసి ఆనారోగ్యము ను నుండుచున్నయవి. పల్లెటూళ్లయందు మనస్య జ్వరముచే గ్రామస్థులు మృత్యువాతం బడుచున్నారు. ఇదియుంగాక త్రాగుటకు, కూచునీకపుప్రేయిది లేకుండుటం జేసి ప్రజలు పని పోవుచున్నారు ప్రతిబోటు పలికానికని విద్యను విశ్వయముగ వ్యాపింపజేయుటయే దీని కంతకును సరమావధము. ఇంతకంటె వేరు విరుగునులేను. కాన వర్తమానమున తక్షణము పశ్చిమమువారు ఎట్టి సామలను బన్నక నిర్బంధప్రాచంభోదిత విద్యను ప్రవేశ పెట్టుట కర్తవ్యము. ప్రపంచమున నాగరకమును గాంచకలెన్న గొప్ప జీవమును గడవవలయు. అనగా గొప్ప ఆదర్శములతో ప్రవర్తించి ఆర్థికసౌకర్యమును చంపుకొనక వికాల హృదయముతో ఖునముగ జీవమును గడవనలెను. అట్లుచేయుటకు కొన్నివరతులు అత్యావసరము. నీచముగ బ్రతుకుట కిష్టము లేనివారందరును గొప్ప వేతనములను బడయవలయును.

6. ఎల్లపుడును విదేశములందు కలుగు మార్పులను, విదేశాచారములను మనము సంపూర్ణముగ గ్రహించుచుండ వలయును. ఎప్పుడోపుడు క్రొత్తయంత్రములను, క్రొత్తవిధానములను ప్రవేశ పెట్టవలయును. పూర్వ చార సాంప్రదాయములను నిర్విచారముగ ప్రోషించేవలయును. మన మెప్పుడును పురోవృద్ధి గాంచుచున్న జాతులతో పరుగెత్తవలయును. ప్రప్రథమమున వారితో పరుగెత్తునపుడు అలసిపోవచ్చును గాని తుదకు మనము ఎడతెగని స్థితివలతో పరిశ్రమజేసి నవోవానికంటె ఎక్కువగ ముందంజవైర గలుగుదుము. ప్రపంచము ఒకవోట నిల్చునది కాదు. పరిశ్రమలయందు మనము కృషిసల్పి ఆత్మన్నత స్థానము నాక్రమించి సంస్కృతులై ఊరకుంటిమేని మనము పడిన శ్రమంతయు వృథామగును. కొంత ప్రతిఫలముతో తనివిజెందక నిరంతరము స్వాధ్యాయకరాయలులమై అభివృద్ధిపై పాలుబడవలయును. రాజకీయస్వాతంత్ర్యమునకు ఎల్లప్పుడు మరుకుదన మెట్లగునోపా పాత్రామిక సామర్థ్యమునకును, తత్ విజయమునకు నిరంతర కృషియే సాధనము గాన మనము దేశమందు పరిశ్రమలను అభివృద్ధి జేయుటకు కృషిసల్పవలయును. పరిశ్రమల చేతనే మోక్షము కలుగగలదు. ముందువ్యాసమున వివరముల గూర్చి చర్చించెద.

జరుగుమిల్లి - సాంబశివరావు

ప్రజాభిప్రాయములు

ఈశ్వరగ్రంథాలయము

అయ్యో! 21 తేదీని కాకినాడలో ఈశ్వరగ్రంథాలయ భవనమున కాకినాడ తాలూకా గ్రంథాలయ ప్రతినిధుల మహా సభ సమావేశమైనది. ఆసభలో కాకినాడ తాలూకా గ్రంథాలయ సంఘమునకు బులుసు సాంబమూర్తి పంతులు బి. ఏ. గారు అధ్యక్షులుగను, మ. రా. శ్రీ చెలికాని లచ్చారావు గారు ఉపాధ్యక్షులుగను, పులవర్తి భీమలింగమూర్తిగారు మావన వర్షుల సోమయాజులుగారు కార్యదర్శులుగను ఉండుటకును తీర్మానించడ మయినది.

కాకినాడ మా. సోమయాజులు

అయ్యో, గుంటూరుజిల్లా, బాపట్లతాలూకా, ఇనగల్లు, ఆంధ్రవాణి పుస్తకభాండాగారపు తృతీయ వార్షికోత్సవము 14-4-18 తేదీ ఉదయము 6 గంటలకు ప్రారంభింపబడి 9 గంటలవరకు సగంసంక్లిష్ట జరిగి, పిమ్మట 9-5 నిమిషములకు, బ్రహ్మశ్రీ రామూరి శ్రీరాములు గారు శతావధాని యొక్క యధ్యక్షత క్రింద సభ ప్రారంభింపబడినది. తరువాత కార్యదర్శి, రిపోర్టు ఈ క్రిందివిధముగ చదివినాడు. భాండాగారమునకు, ఆంధ్రదినపత్రిక, కృష్ణవారపత్రిక, ప్రపంచ చరిత్ర, మాసపత్రిక, సుదర్శని పత్రిక ప్రకటింపబడుచున్నవి. భాణ్డాగారము తరపున, గ్రామమునకు ప్రతిదిన తేజాలా సౌకర్య మొనగూర్చబడుచున్నది. మరియు, ఉచిత రాత్రి పాఠశాల వీరిచే నిర్వహింప బడుచున్నది. పిమ్మట, విద్య, భాండాగారములు, శ్రీవిద్య మున్నగు విషయముల గూర్చి ఆసేతులు ఉపన్యసింపి సామంత్రము 5 గంటలకు బ్రహ్మశ్రీ, రామేశ్వరకవుల అష్టావధానము ప్రారంభింపబడి, జయప్రదముగ ముగిసినది. శ్రీమంత్రి, సంతా ఉపేంద్రరావుగారు సభ పరిమియందు ఆంధ్రహిందూభాషాసముహారకభవనసమైక్యముగా చెప్పి, ప్రేక్షకుల హరిభక్తియందు నోలబడించిరి.

టి. కేశవరావు, కార్యదర్శి.

బాపట్లతాలూకా గ్రంథభాండాగారములు.

అయ్యో, శ్రీయుత కోన వేంకట్రాయశర్మగారు ఆంధ్రదినపత్రిక యందు బాపట్లతాలూకా గ్రంథభాండాగారము లన్నియు, నెలసరి లెక్కలును, మాసమాసముల లెక్కలును, తమ కంపెనీపైన భాండాగారముల కభివృద్ధికి దగిన సహాయము చేయబడునని వ్రాసినారు. అసలు బాపట్లతాలూకా గ్రంథాలయసంఘ మెట్ల నున్నదో, కార్యదర్శియు, అధ్యక్షుడును నేమి చేయుచున్నారో, సహాయ కార్యదర్శిగాలైన శర్మగారి చేయిచేయుచున్నారో యెవ్వరికి తెలియదు. కడచినవత్సరము నెవ్వరునెల యందు బాపట్లతాలూకా గ్రంథాలయసభ పెన చెరువూరునందు జరుగు నని ప్రకటించి, మే మాసభ కరుదెంచ, శర్మగారు గూడ క న బ ద క , స భ మా ట యే తలపెట్టెరై. ఆంతటితో పలుకవచ్చును బడి యటకరు దెంచిన ప్రతినిధులందరు నిరుత్సాహులై ఇండ్లకరుదెంచ వలసి వచ్చినది. అట్లే యీ నెలసరి లెక్కలును, మాస మాసముల లెక్కలును మూలబడు నేమో యని యనుమాన మొదవు చున్న యది. చేబ్రోలునందు కార్యనిర్వాహక సంఘమునందు వై లెక్కల తీర్మానము జరిగియుండు శర్మగారు వ్రాసినారు. ఆ సంఘముయొక్క పద్ధతులెవ్వయో వివరముగా దెలుపరైరి. శర్మ గారు ఇదివరకెట్టి ప్రకటనలెన్నియో వ్రాయ నవి యన్నియు నివృత్తియొనన మగుటచే నిటుల వ్రాయవలసినవచ్చినది. ఇప్పు టిట్లైన కరుదించి, బాపట్లతాలూకా గ్రంథాలయ కార్యనిర్వాహకులు తాలూకా గ్రంథాలయో ద్యమను నెక్కుడు శ్రద్ధ వహించి, తాలూకా గ్రంథాలయసభ జరిపి, తాలూకా యందు గ్రంథాలయోద్యమము విఫలముగా వృద్ధిబొందించె దరు గాకయుని నేడుచున్నాడను.

ఆంధ్రవాణి పుస్తకభాండాగార కార్యదర్శి

అమ్మవారి పండుగలు

బ్రాహ్మణులు-జంతుబలి

అయ్యో, గ్రామదేవత పండుగలు, ఉత్సవములు, జంతు బలులు నానాటికి హెచ్చుచున్నవి. వీనిని మానవజాతి నేరి కిని శక్యముకాదట. తమ పిల్లలకు విశాచియో మహాచియో సంభవించినపుడు కోర్టు గొట్టెలు మేకలను బలినిచ్చుటకు గుంటుంబ దేవత భార్య గ్రామదేవతకు మొక్కుచుండును. కా కతాభీయుగా నారోగములు నివర్తించినా యెట్టి మహాను

భావులైనను జంతుబలి నిచ్చితరవలయును. గ్రామదేవతలకు మ ద్యహంసము లెంత ప్రీయమయిన యాపహరణమును మఱి లేదట. ఈ గ్రామదేవత పూజయందు జంతుబలులు నిషిద్ధము శిష్ట గర్వితులు గాన కేవలమరాచారమే యనదగును. బ్రాహ్మణు లు జంతు బలినిచ్చుట కా శ్రీయ మగు నట. దుద్రయమిశ్రమ శ్రీ బ్రాహ్మణేన సదాజేయం మాహ్మం దం జలికర్మణి శ్రీఫలం వాసురాధీక భద్రంనైతతు కార యేవ్. మామాన్నేనా బలిర్దేయా బ్రాహ్మణేన విజానతా ప్రాజ్ఞాడగు బ్రాహ్మణుడు జంతుబలికి ప్రతినిధిగా మాహ్మం డము, మారేడుపండు మినుగును వినియోగింపవలయును గాని సాక్షాత్తుగ హింసను చేయగూడదు. అని తంత్రగ్రంథములు గూడ ఘోషించుచుండ ప్రతిస్పృతులు హింసకు సభ్యులుజ్ఞ నిచ్చునా? కాబట్టి ఈ హింస కాస్త్రవిహితముకాదు. మొ క్కులు జెల్లింపనియెడల దేవత యాగ్రహమునకుఁ బ్రాక్రులగు దరట. తమకు భక్తినిశ్వాసయు లున్నయెడల వైసచెప్పిన ప్రతి నిధులనో లేక వస్త్రభూషణాంబరాలునో ఇచ్చుట సమంజస ము. అహింసయే సత్యమయిన బ్రాహ్మణజాతియను. బ్రాహ్మ ణుడు కాలభ్రభాచంబున నెన్ని భగ్యములను విడిచినను హింస యనిన నేవగించును. హింసచేయు వర్ణాంతరులుగూడ బ్రాహ్మ ణుని జూచి సంకోచింతురు.

సర్వసముండు సర్వాంతర్యామి దయామయుండగు పరమేశ్వరుండు ఇట్టి యానుభవశ్రేణులకు సంకెసింపి మనకు నివాపరములయందు శుభమును ప్రసాదించెను. ఆత్మోపవ్య ముచే హింసాదూరు డగుట బుద్ధిమంతున కర్మకృత్యము. మన ము బలినిచ్చు జంతువులు నోరులేనివి, సాధువులు. గ్రామదేవ తల నారాధింపవలదని నాయాశయముకాదు. మనము భుజిం చుటకుఁ దగిన యన్నమునె బలిగానిచ్చి దేవుని దయను బడయ నని విన్నవించుచున్నాను.

వాసా సూర్యనారాయణశాస్త్రి

పెద్దాపురము మునిసిపాలిటీ

అయ్యో, పెద్దాపురమునండి డిప్యూటీకలెక్టరు పట్నాచు కు గారు వారంకోజాలయి ఛార్జ్ ఇచ్చి వెళ్లిపోయిరి. ఇంతలోనే డిప్యూటీ మునసిపాలిటీ నడిగుండం నరసింహంపంతులుగారు మాదా తెశాటికి బదిలీ అయినట్లు వార్తవచ్చినది. పట్నాచుకుగారిని గురించి ఫిస్కాల్ ప్రాయము లున్నను పంతులుగారికి బదిలీ అయినందున గురించి జూర్పిదిక్షులులోని ప్రజలందరును ఏకగ్రీవముగా విచారించుచున్నారు. పంతులుగారి కాంతస్య భావమును నిర్మలమృదయమును వీరి విద్యాగంధమునకు వన్నె పెట్టునవి. పంతులుగారు ప్రతివాది పక్షమున మునసిపాలిటీ కక్షిదారులలో వాడులుగా నుండు వారిలో వాడుకలదు గాని అట్టివానికి కూడ పంతులుగారి యందును పంతులుగారి నడతయందును దృఢమైన నమ్మకముగలదు. విద్యా వి నో రి నీ స భ కు పంతులుగారు అధ్యక్షులును స్థాపించిన వారిలో ఒకరును అయియున్నారు. వీరు సర్వకళాకాల యందు బి. ఏ. ఎల్. టి. బి. ఎల్. అనమూడు తరగతుల గౌరవ ము పడసి యున్నందునను మొదట ఉపాధ్యాయులుగను, పిమ్మట న్యాయవాదులుగను, పిదప న్యాయకర్తగను పనిచేసి యుండుటచే వీరికి ప్రజలందరియందును గౌరవమును అదరణ యును హెచ్చు. ఇన్ని గర్వణములుగలవారు ఇచ్చటచిరకాల ముండుట రివాజులేదు అని గాబోలు వీరిని హైకోర్టువారు ఏరుక బదిలీ చేసియుండిరి. 19 తేదీ ఆంధ్రపత్రికలో, పట్నా చుకుగారి యాజమాన్యముక్రింద మునిసిపాలిటీ విస్తారము వృద్ధి నొందిన సంగతి నిస్సందేహమని పెద్దాపురం వార్తలు అను శీర్షిక కింద ఒక విశేషమును వ్రాసియుండెను. మునిసిపాలిటీ పాలనముతో సంబంధములేని నిష్పాచికల విద్యార్థి అయి యుండ నోవు. ప్రతిదిన ము పందలకొలది జ నము ద్రాగుట కువయోగింపు నుంచినిశ్చిబావిలో నుండి పడి చచ్చినందుకు భానుచేయించి నీరుతోడించినయెడల ద్రవ్యము ఖర్చు అగునని ఒక సంగతి చాటు మానివేయుటయను, గ్రామమధ్యమున నడచుటకు నీలులేనట్టి నుష్కిలిలోనున్న విధు లకు గొడ్డువేయించుమని ప్రజలందరు మహాజనులు ఇచ్చుకొ న్నున కవున్నివారు స్టేటుమెంట్లు తయారు చేయించు మని కాంక్ష నుఇచ్చినను పట్టదలతో మానివేసి స్టేటుమెంట్లు అయివా చేయించకపోవుటయు, తాము కాపురమున్నట్టియు రహదారి కానట్టియు రామారావుపేట వీధులలో అనవసరముగా వేల కొలది సాము ఖర్చుపరచి గొడ్డువేయించుటయు, గ్రామపారి శుద్ధ్యమునకు భంగమయినప్పటి కీజిల్లాకలెక్టరుగారిని సంతోష పెట్టుటకే గ్రామమధ్యమున ఒకపశువులసంత కలెక్టరుగారి పే రిటస్థాపించుటయు యీగ్రామములో చైరుమాన్ గా నుండుట కుపయోగము అనుభోగియులు తేరని దోచితనమువారికి తెలియ పుచుటయు, మునిసిపాలిటీని వృద్ధిలోకి తెచ్చుటయే అయిన యెడల పట్నాచుకుగారు మునిసిపాలిటీ వృద్ధిలోనికి తెచ్చిన వారే. తేనియెడల వీరెట్టి వారో మోచుచున్నారే యూహించుచు గాక. వ్రాయవలసి వచ్చియెడల ఇటువంటి ఉదాహరణలు వందలకొలది గలవుగాని గురించినవారిపై ఇంతకన్న వ్రాయుట అనవసరమని ఇంతటితో విరమించితిని.

ఒక రేటుపేయరు.

దేవస్థానములు.

అయ్యో, ఇటీవల పత్రికలలో “దేవాలయములు” అను శీర్షికక్రింద, పలువురు పలుతెరంగుల తేజుల ప్రకటించుచుండిరి. వీరివిషయమును లోకానుభవముచే పూర్ణముగా గ్రహించి చర్చకుగడంగిరని తోచదు. ఈదినములలో మతమనిన నుపేక్ష చూపువాల్సినను, ప్రతిమనుజుడును ఎవో ఒక మతమునకు చెందినవారతే గదా? ప్రతిమతమునకును ఎవో ఒక విధమగు దేవాలయములు గలవు. దేవాలయములు వలదనువారికిని, ఉపాసనామందిరములు గలవు. కాన నే అనాదినుండియు వైవభక్తిపరాయణులగు ఉదారహృదయులచే దేవాలయ ములు కట్టించబడుచున్నవి. ప్రతిపాపము కాశ్యోతముగా నిలిచి యుండవలెననెడి శోరక సహజము. పవిత్రమగు ఈశోరక తోడనె, భర్తృత్వకసభవాచును, శ్రీయుత పల్లారి నూర్య నారాయణరావు పంతులుగారును, ఈ యాద్యమమున పాల్గొనిరి. పంతులుగారు పత్రికలలో పరిమరినెడి తేజులకు సరియగు జవాబుల నొసంగజాలక, తమకుగల యీర్ష్యనే పాతకలోకమునకు చాటునుజ్జేత్యముతో కాదబలములేని వేరి వాగ్విలసన పత్రికలనింపుట తగదు. యథార్థమున కప్పిపుచ్చి, తేనిపోని మాటలచే తేజుల నల్లి, అలయములకు గొప్పముప్పు రాకున్నదని భృమింప జేయుట సాహసము. ఆద్యులసంతతి వారై పుట్టి, దేవాలయములు నేలమట్టచుకుండ చూచి సహించతగదా? యీనాములు లేనిదేవాలయముల కెచ్చటనై నను, దివునిగుండుగలది క్రితేప్రతిఫలమేమియు శోరక చిరకాలమునండి స్వామి నేవకుటగానున్న ఆర్చకుటుంబము లేచట వైసగులవా? దేవస్థానపు భూములవివరజూపి, కానుకలునగరా యితర రాబడులుగాని అనుభవించుచు ఆర్చకులుగా నున్న వారేగాని వేరుగాదు. ఇందులో వీరివైవభక్తిగాని, స్వాగృహ్య గముగాని పూజ్యము. “పండితయార్జక ప్రభువు” అని కొందరు అల్పప్రసంగములకు దిగిరి. పండితయార్జకయందైనను, ఇప్పటి ఆర్చకులు ముప్పొప్పులు భుజించుచున్నారా? లేదు. వీరికష్ట ములు గట్టెక్కించుటకే, స్క్రీముదావాలవేయుట, ఏలయన, దేవస్థానముల భూములలో చాలభాగము, ఋణముల తీర్మాన ములకై అన్యాయాగ్రాంతములైనవి. ఇంకను కాగలవు. తరతర ములవరకు వీరు ఋణవిముక్తులగు సాధనములేదు సరిగదా? వీరితోబాటు నిత్యవైవభక్తి పితారాధన వగైరాలును నామ మాత్రానికష్టములగుచున్నవి. ప్రాకారములకు గోపురాలు సుస్థితకై పూనుకొనువారులేరు. పత్రికాస్థాపనలంతరించుచుండ, ఆర్చకులును, భర్తృకర్తల మనుకొనువారును, గామిపెద్దలును వివోదముగా చూచుచుండవలసినదేనా! ఆర్చకుల కష్టములిం తరకు ఒరులు తెచ్చిపెట్టెవిగావు. వారిస్వయంకృతాపరాధ మే. దీనికంతకును నూర్యనారాయణరావుగారుగాని, స్క్రీ ముదావాలవాదులుగాని కారణభూతులా? ఇప్పటికుండు లో పములను నివారించి, సరియగు మార్గముల కాశ్యోతముగా పత్రి క్తాపనలు జరుగులాగు నకట్టుదిట్టముల నేర్పరచుటకే ఈస్క్రీముదావాలుగాని వ్యక్తిస్వలాభ మాకంతయులేదు. ఈదావాల పర్యవసానము న్యాయస్థానముల యధీనముగాని అన్యముకాదు. కృష్ణజిల్లా ఇందుపల్లి వగైరా దేవస్థానముల స్క్రీముదావాలలో, వాదులవాదన సరియైన దని, ఉన్నత న్యాయస్థానము వారు డిక్లీరిచ్చి, బ్రష్టిల నేర్పరచిన సంగ తి లోకవిదితముగాదా? బ్రష్టిలపరీపాలలో లోపము లున్న బహిరంగపరపరాదాయని యిటీవల బ్రష్టిలస్వాధీనమైన యిండు పల్లి దేవస్థానమెంత అభివృద్ధి నొందినదో కండ్లారచూచి ఆనం దించరాదా? బ్రష్టిలకా, కాశ్యోత జిరాయితీల నిచ్చు అధికార ములేదు. అన్యాయక్రాంతముల జేయు స్వాతంత్ర్యము లేదు. దేవుని ఆస్తికాదని తనకుటుంబ ఖర్చులకై వాడుకొన నవకా శ్యములేదు. సరిగదా. జమాఖర్చుతేజుల అడిగినవారికి చూపవలె ను. ప్రతిఫల మేమియును శోరకయే అలయాభివృద్ధి చేయవలెను. వైవిధ్యముల విరుద్ధముగా వరించు నిరంకుశబ్రష్టిలపద త్యుతుల చేయించుట కధికారముగలదు. నిజస్థితి లిట్లుండ, కడుపుబ్బు పట్టజాలక కాబోలు, దాతల యుద్దేశ్యములకు భిన్నముగా స్వాగృహ్యమైన కొందరు నూర్యనారాయణ రావు పంతులుగారిని చూలనాడినంతనే గట్టెక్కిగలరా? ఇందుచే వారి కీర్తికి ఇనుమంతయు లోటుగల్గునా? పండి యార్జకలియేయుట్లుండ పండితయార్జకతనుగొనువారెవరు? అనాధులును, అన్య పశువులును ఎందరులేరు; వీరిదిక్కెక్కరు! అన్నిలోటులను ఒకరే నివారించవలెనయ్యాశోరక! అదిసాధ్య మా? “నాకాయుష్యం నాకాశోగ్య” మృతమొనుచు, వోటుదొరికినది గదా యని. తాండవమాడక శాంతిమును నహించి, తాము దేవస్థానములయెడ నొనర్చిన తపస్యత్యుమింప పరాత్పరుని నేడుకొనుచు కాలమును గడపుట భగ్యమని హెచ్చరించెదను.

గురుజాడ భాస్కరరావు

కాళయుక్తి సంవత్సరాది సంఘిక

తయారగుచున్నది

పింగళి సంవత్సరమున జరిగిన ఐరోపా ఘోరసంగ్రహ చరిత్రమును, ఆధ్యాత్మిక, వైదిక, సాంఘిక, చారిత్రక, వ్యావహారిక విశేష సేవకముల విజ్ఞానసామగ్తములగు వ్యాసరాజములును, దర్శినయిమ్ములగు మహాజనుల పటములును ఇతరములైన, చిత్రపటములును గలిగి మంచికాకితములపై చక్కగ ముద్రింపబడుచున్నది.

కాకితముల కటపునంజీ కావలసినన్ని ప్రతులు మాత్రమే సిద్ధముచేయించు చుంటుంటున్న వలయువారు	వెల 2-0-0
కంటనే వాసికొను టుచితము.	
ఆంధ్రవిద్యుత్ సంవత్సర చందాదారులకు	" " 0-8-0
" ఆంధ్రసంవత్సర " " " 0-12-0	
ఆంధ్రవార్షిక సంవత్సర, లేక దినపత్రిక 3 మాసముల చందాదారులకు	" " 1-0-0

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, పోస్టుబాక్సు నెం 212 రు, మదరాసు.

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు సిద్ధావధము

తామరతైలము	గజ్జికీతైలము	మోహినీతైలము
డబ్బీ 1-5 0-6-0	డబ్బీ 1-5 0-4-0	సీసా 1-5 0-12-0

అమృతాంజనము డిపో 6, తంబుకెట్టి వీధి మదరాసు.

బాధాపీడితులకు వరము: ఐవోడిక్ సహితమైన డా॥ పి. డి.

సావంతుని వనోపధిసారసపరిల్లా

అనంతపురం రక్తమలన జరించు బాధ్యులకు కీరీతుకంటి మందు. కురుపులను, మచ్చలను, గండ్లములను పుండ్లను, ప్రాంతవృక్షముల అన్ని విధములనగు గజగు చర్మరోగములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి క క్రివంతమైన రక్తకుబ్జ కారణి (28)

జ్వరమగ్నములకు నులు మిచ్చుట నివారించుచు, సహజమైన మధ్యకల్పనను అన్ని విధములైన దోషములను పోగొట్టును. కీరీమణులందరి పాదరసదోషములను, మలబద్ధమును కాళ్ళసంబంధమును పోగొట్టును రక్తమలను కుండ్రమచును. కీరీరాశిగ్రహము గజగుకేయును. 18 రోజులవరకు మందులకు 4 ట్రాన్సులు బుడ్డితో అమర్చుటను.

ప్రాప్తిరహిత:— పి. డి. సావంత్. 144, ఫనస్వాడి. నెం 2 బొంబాయి.
Proprietor P. D. SAVANT, Fanaswadi. No. 144, No. 2, BOMBAY.

వీకబాషాలివి ప్రకంస

ఈ పోస్టులకంటి అప్పురాయ విరచితము.
వెల 0-4-0 పోస్టేజీ అధికము.

ఆంధ్ర సర్వకళాశాల విద్యా ప్రవృత్తి.

ఇది శ్రీయుత కట్టమంచి రామలింగారెడ్డి గారిచే ప్రారంభించినది. వెల 0-4-0 పోస్టేజీ అధికము.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, 7 తంబుకెట్టి వీధి, మదరాసు.

అమృతాంజనము డిపో వారి దివ్యోపధములు.

సంరక్షణము పండ్లకోమలము ...	0-2	మోహినీతైలము కెండుకులు పెరుగులకు	0-12
దీర్ఘసాయనము మృత్యు అతిర్థములకు	1-4	రోమహరి కెండుకులు పెరుగులకు	0-8
దంశనాలహరి పండ్లకోమలము ...	0-8	కుబ్జసమునకు మందు సీసా 1-5	1-8
కుబ్జసములకు ధాతువులపైకి	1-0	కస్తూరిమృతము పెద్దది, మంచిది	50-8 0-10
జ్వరహరి జ్వరములకు సీసా 1-5	0-12	సుఖభోగి మృతము	1-0
మూలకంజు తైలము డబ్బీ 1-5	0-12	సుఖభోగి తైలము పుండ్లకు	1-0
తేలుమందు తేలుకాటుకు సీసా 1-5	0-8	విరేచనము కుమారతైలు డబ్బీ 1-5	0-8
శీత్రాంజనము కంటివ్యాధులకు	0-6	గ్రహణి మృతము డబ్బీ 1-5	0-8
కలరామృతము వాంతిభేదములకు	0-6	కీరోవేదన మృతము తలనొప్పులకు	0-12
గజ్జికీతైలము గజ్జికీడలకు డబ్బీ 1-5	0-4	కాలినపుండ్లకు మానె సీసా 1-5	0-8
కామకర్మము సీసా 1-5	0-8	కీగకు ప్రావకము సీసా 1-5	1-0
పేలన మందు సీసా 1-5	0-4	కుసుమారి మృతము, కుసుమవ్యాధులకు	1-0
తామర తైలము; తామర, తీటుకు	0-8	చుంకుకు మానె సీసా 1-5	0-6
కుబ్జము తైలము డబ్బీ 1-5	0-4	సుందరీతైలము, ముఖకాంతికి	0-8
సురతిప్రావకము సీసా 2-5	1-0	చక్రవర్తి తైలము శిశువశ్యకు	0-6
కస్తూరి కీరీగజ్జులకు దగ్ధము	1-4	కర్ణమాలహరి చెవిపోటుకు	0-6
కస్తూరిమృతము ఉబ్బునములకు డబ్బీ 1-5	0-8	బాలాది మృతము మలబద్ధమునకు	0-8
వాయువుపోటుకు మందు	1-0	బుతుపాతహరి ఎమిడికలకు	0-8

అమృతాంజనము డిపో, మదరాసు అండు బొంబాయి.

బ్రహ్మశ్రీ భాగవతుల రామమూర్తిశాస్త్రిల వారిచే రచించబడిన గ్రంథములు.

1. విష్ణుసహస్రనామ నిర్వచనము.

ఇందు విష్ణుసహస్రనామస్తోత్ర స్తోకములును, శ్రీశంకర భగవత్పాదుల వారిచే రచించబడిన భాష్యమును, దానికిఁ జేరుకొన్న మృగ తెనుగు గ్రంథమును, బూజుకుఁ బనికి వచ్చునట్లు తుదకు చతుర్థ్యంతనామములును గలవు. ఆర్థకమగు పూజ సేయఁగోరువారి కిది ముఖ్యమగు గ్రంథము. ఆత్మ్యత్వము లగు కాకితములపై ముద్రింపబడిన శుద్ధప్రతి 1 కి రు. 1-4-0

2. విక్రమార్కచరిత్రము.

ఇది సంస్కృత గ్రంథమునకు సరిగా సలక్షణమగు తెనుగున రచింపబడి దొరతనమువారిచే పాత్రపుస్తకముగ నంగీకరింపబడినది. వెల 1-5 రు. 0-12-0

3. హరికారికాశేష సర్వస్వము.

ఇది శివు కృష్ణ మూర్తి శాస్త్రిల వారు రచించిన హరికారికలచే సాధింపబడిన యాంధ్రభాషా విషయములను గూడ సాధించు వ్యాకరణ గ్రంథము. ప్రాథమ్యాకరణం నక కిది మూలమని చెప్పవచ్చును. వెల 1-5 రు. 0-4-0

దొరకుపోటు:— భాగవతుల వేంకటభాగవతులు, (1148) కళాశాలాంగ్లోసాహిత్యము. విజయనగరము

సెగరోగములకు అమూల్యమైనమందు

గొనాజోన్

మాత్రద్యారములకుండా (సవించు యెట్టి కఠినవ్యాధి మైనను ఒకవారము బోపల చుంటు, నొప్పి, ప్రసవము మొదలగు వానిని మిగుల నచ్చుకముగా ఇది కుదుర్చును. అనేక మైన శ్రేష్ఠమైనటువంటిన్ని హానిచేయనటువంటి మందులచే తయారుచేయబడినది ఇదితిక్షణమే కుణమునిచ్చుచు వ్యాధికి సంబంధించిన పుంసగులను అడుగంటి నాశనము చేసి రాను రాను వ్యాధిని పూర్తిగా మాన్చును. మఱియు వ్యాధిని పురల వ్యాపించుటందే చేసి చేహమునకు బలమును ముఖము నకు కాంతిని నిచ్చును. ఒకతూరి వాడియైన దానినిబాటు మాత్ర తెలియును. విశేషము వ్రాయనవసరము లేదు.

బుడ్డి 1-5 పోస్టేజీ సహా రు. 2-12-0.

1157 ఆర్థర యిమ్మనప్పము బాబులు జింజు శ్రీ వికడముగ వ్రాయవలయును.

A. H. Solomon & Co., (Dept. A.D)
P. O. Mount Road, Chintadripet, MADRAS.

301 పాత్యపు వేంకటాచల 594

పండితులవారి సిద్ధావధములు.

యోగ్యతాపత్రములు.

మ॥ రా॥ డాక్టర్ ప్రభాకర్ థెలో ఆయుర్వేదిక్ యూనివర్సిటీ, గ్రాహామెట్. ఎస్. జె. ఇన్స్టిట్యూట్, లండన్ కన్ సర్టింగ్ కెమిస్ట్రీ ఎగియర్ వెస్. నం. 2. బొంబై, వీరు వ్రాసినది. తమ "లోకాచార్యులవారి కస్తూరి మృత్యులను, ఉపయోగించుటలను, శ్వాసోచ్ఛ్వాసముల వ్యర్థములను, అజీర్ణము, మలబద్ధము, ప్రక్కనొప్పి, కడుపునొప్పి, అవ్వా కజ్వరము, పిత్తసంబంధరోగము. విడ్డల యెముక వాతముల న్నియు, నుజుమయ్యెను, తమవద్దకు ప్రతిదినము వచ్చు రోగు లకు, వీకస్తూరి మృతమునే, స్వదేశీ ఔషధములు ముఖ్యముగా నీయవలయు నని శిఫారసు చేయుచున్నాను.

మ॥ రా॥ పి.ఎస్.ఆచార్యకరావ్, సీనియర్ సర్జన్, స్వానిటర్ కమిషనర్, మైసూరు గవర్న మెంట్; వీరు వ్రాసినది. "లోకాచార్యులవారి కస్తూరి మృత్యు"లను నే నుపయోగించి యున్నాను.

పండితులు వారిచే పుత్రికయందు ప్రచురపరచినట్లే అనేకోత్కృష్టమును, నుజుమలను ఈమృతము గలిగి యున్న దని నేనుచెప్పట కానందభరితుండ నగుచున్నాను.

జైద్యశాలలో ననేకవిధముల ఉపనట్టియూ కురుయోగ రములగు శిర్కాటక మూలికలనుండియే యోగ్యతాపత్రములను తయారు చేయుచుండును."

రిజిస్ట్రేషన్ నంబర్ 594 పాత్యపు గురుమణి, ప్రతి సీసాముందును ఉండును; చూచి తీసికొనవలెను.

అనుపానపత్రము, ప్రతిసీసాలో నూటి రుండును. 260 మృత్యులను సీసా 4 అణము, మృత్యు.

6 సీసాల నొకసారి కెప్పించుకొని

టపాల భియ్యనోచేరి మా 1-5-5

12. సీసాలాకసారి రోనిన 2-12-0

25. సీసా లాకసారి రోనిన 5-0-0

సమస్త రోగములకు మాద్య ఆయుర్వే

పీయ సిద్ధావధముల దొరకును.

విజయనగరము:— శ్రీ సీతారామవ వైద్యశాల, మైసూరు

